

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9CoCsp/39/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2319201917
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bibiána Ťažiarová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2319201917.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Bibiána Ťažiarová a členiek senátu: JUDr. Zlatica Javorová a JUDr. Gabriela Brišková, v právnej veci žalobcov: 1. P. H., nar. XX.X.XXXX, bytom K. XXX, N., 2. Z. H., nar. X.X.XXXX, bytom K. XXX, N., obaja zastúpení splnomocnencom: Advokátska kancelária TIMAR & partners, s.r.o., IČO: 36 866 296, so sídlom P. Pazmáňa 2367/17A, Šaľa, proti žalovanému: RSQ 1 s.r.o., IČO: 48 319 643, so sídlom J. Chalupku 8, Banská Bystrica, zastúpeného splnomocnencom: Advokátska kancelária Patajová Pataj s.r.o., IČO: 36 867 519, so sídlom J. Chalupku 8, Banská Bystrica, o určenie, že nehnuteľnosti nie sú zaťažené záložným právom, na odvolanie žalobcov proti rozsudku Okresného súdu Galanta č. k. 18C/18/2019-129 zo dňa 13. februára 2020, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom prvom výroku, ktorým bola žaloba zamietnutá m e n í tak, že určuje, že nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX, vedenom Okresným úradom Šaľa, katastrálny odbor, pre okres: Šaľa, obec: N., katastrálne územie: I., pozemok evidovaný ako parcela registra „C“ na katastrálnej mape, parcelné č. 489, o výmere 999 m², druh pozemku: záhrada, pozemok evidovaný ako parcela registra „C“ na katastrálnej mape, parcelné č. 490/1, o výmere 725 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, pozemok evidovaný ako parcela registra „C“ na katastrálnej mape parcelné č. 490/2, o výmere 175 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, pozemok evidovaný ako parcela registra „C“ na katastrálnej mape parcelné č. 490/3, o výmere 29 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, stavba: rodinný dom súpisné č. XXX, postavená na pozemku CKN parcelné č. 490/2, stavba: garáž bez súpisného čísla, postavená na pozemku CKN parcelné č. 490/3, nie sú zaťažené záložným právom zriadeným na základe zmluvy o zriadení záložného práva č. Z-21230-09 zo dňa 14.4.2009 pod V - 458/2009 v spojení s Z-715/2017.

II. Žalobcom 1. a 2. p r i z n á v a voči žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. výrokom žalobu zamietol, II. výrokom priznal žalovanému voči žalobcom plnú náhradu trov konania.

2. Rozhodnutie odôvodnil právne aplikáciou ust. § 552, § 151a, § 151c ods. 3, § 151e ods. 2, § 151j ods. 1, § 151j ods. 2, § 151l ods. 1, ods. 4, § 151m ods. 1, § 151md ods. 1, § 100 ods. 1, § 100 ods. 2, § 101, § 112, § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2 psím. e) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov, v znení účinnom ku dňu 14.04.2009, s poukazom na procesné ustanovenia § 137 písm. c), § 255, § 262 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP).

3. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, že žalobcovia sú bezpodielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX, vedenom Okresným úradom Šaľa, katastrálny odbor, pre okres Šaľa, obec N., katastrálne územie I., a to pozemkov parcely registra C parcelné číslo 489, o výmere 999 m² - záhrady, parcelné číslo 490/1, o výmere 725 m² - zastavané plochy a nádvoria, parcelné číslo 490/2, o výmere 175 m² - zastavané plochy a nádvoria, parcelné číslo 490/3, o výmere 29 m² - zastavané plochy a nádvoria, a stavieb - rodinný dom so súp. č. XXX, postavený na pozemku CKN parcelné číslo 490/2, garáž postavená na pozemku CKN parcelné číslo 490/3. V poznámke je vyznačené začatie výkonu záložného práva veriteľa VÚB, a.s. na základe Oznámenia o začatí výkonu záložného práva zo dňa 15.12.2010 predajom zálohu na verejnej dražbe - P 176/2010 a tiež poznámka o začatí konania sp. zn. 5C/662/2015 zo dňa 26.10.2015 pod P 260/2015. V časti "C" listu vlastníctva je vyznačené ako ľarcha RSQ 1, s.r.o. - Zmluva o postúpení pohľadávky zo dňa 28.12.2016. Dňa 14.4.2009 bola uzatvorená zmluva o poskytnutí úveru HypoPôžička č. U 21230-09 medzi veriteľom VÚB, a.s. a žalobcom 1. ako dlžníkom a žalobkyňou 2. ako spoludlžníkom, na základe ktorej poskytol veriteľ dlžníkom úver v celkovej výške 33.901,98 EUR; z toho časť úveru A vo výške 3.112,60 Eur bola prevedená na osobný účet žalobcu 1., časť úveru B vo výške 151,98 Eur bola prevedená na účet Consumer Finance Holding, a.s. na úhradu výdavkov súvisiacich s poskytnutím úveru, časť úveru C bola určená na úhradu pohľadávok 1. banky voči klientovi zo zmluvy č. 4545 vo výške 16.265,86 Eur, 2. banky voči klientovi zo zmluvy č. 8512 vo výške 8.379,89 Eur, 3. banky voči klientovi zo zmluvy č. 13959 vo výške 5.991,65 Eur. Poskytnutý úver sa žalobcovia zaviazali splácať formou mesačných anuitných splátok vo výške 287,10 Eur v počte 240 počnúc dňom 20.5.2009. Žiadosťou o úver hypopôžička (č.l. 76 pripojeného spisu sp. zn. 5C/662/2015) zo dňa 24.2.2009 žalobcovia žiadali o poskytnutie úveru vo výške 49.790,88 Eur s mesačnou anuitnou splátkou vo výške 428,- Eur a zároveň poskytli údaje o svojich príjmoch a výdavkoch, ako aj údaje o zakladanej nehnuteľnosti. Dňa 14.4.2009 bola uzatvorená Zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam č. Z 21230-09 medzi VÚB, a.s. ako záložným veriteľom a žalobcami 1. a 2. ako záložcami na zabezpečenie pohľadávky záložného veriteľa vznikutej zo Zmluvy o poskytnutí úveru HypoPôžička vo výške 33.901,98 Eur, a to k nehnuteľnostiam vo vlastníctve záložcov v podiele 1/1 zapísaným na LV č. XXX pre kat. úz. I.. Z čl. 6 zmluvy vyplýva, že v prípade, ak zabezpečovaná pohľadávka nebude včas a riadne splnená, záložný veriteľ písomne upovedomí záložcu a dlžníka o začatí a spôsobe výkonu záložného práva a z výťažku uspokojí zabezpečovanú pohľadávku, a to aj v prípade, že zabezpečovaná pohľadávka je už premičaná. Záložný veriteľ je oprávnený predatť záloh najskôr po uplynutí 30 dní odo dňa doručenia písomného oznámenia o začatí výkonu záložného práva záložcovi niektorým z ním zvolených spôsobov, najmä predajom na verejnej dražbe podľa zákona č. 527/2002 Z.z. alebo v rámci núteného výkonu podľa § 251 a nasledujúcich OSP alebo podľa § 62 a nasl. Exekučného poriadku (predaj podľa osobitných zákonov). Listom zo dňa 28.07.2010 (č.l. 90 pripojeného spisu sp. zn. 5C/662/2015) zaslala Všeobecná úverová banka, a.s. žalobcom 1. posledný pokus o zmier pred vyhlásením splatnosti úveru, ktorým ho vyzvala k úhrade mesačných anuitných splátok z omeškania v celkovej výške 1.140,50 Eur a poplatkov v omeškaní v celkovej sume 59,76 Eur do 5 dní od doručenia výzvy. Listom zo dňa 14.9.2010 oznámila Všeobecná úverová banka, a.s. žalobcom vyhlásenie splatnosti úveru s tým, že výška ich záväzku ku dňu 14.9.2010 je v sume 35.703,80 Eur, ku ktorej je potrebné pripočítať poplatky v zmysle cenníka vo výške 391,70 Eur. Súčasne uviedla, že vyplatenie úveru musí byť realizované do 30 dní odo dňa vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, pričom márnym uplynutím lehoty pristúpi k realizácii záložného práva v súlade s dojednaním v záložnej zmluve (žalobcovia list prevzali dňa 16.9.2010). Listom zo dňa 15.12.2010 bolo Všeobecnou úverovou bankou, žalobcom oznámené začatie realizácie záložného práva v zmysle § 151l OZ a bodu 6. Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti č. Z 21230-9 zo dňa 14.04.2009, z dôvodu, že napriek výzve VÚB, a.s. nebol splatený úver, ktorý im bol poskytnutý na základe Zmluvy o poskytnutí úveru HypoPôžička č. U 21230-09 zo dňa 14.4.2009 (uviedla, že výška zabezpečenej pohľadávky je ku dňu 39.179,64 Eur s príslušenstvom a túto je nutné uhradiť do 30 dní od doručenia tohto oznámenia). Spôsobom výkonu záložného mal byť predaj zálohu na dobrovoľnej dražbe v zmysle zák. č. 527/2002 Z.z., od doručenia tohto oznámenia dlh neuhradí. Oznámenie o začatí realizácie záložného práva bolo doručené Správe katastra Šaľa dňa 30.12.2010 a zapísané v KN dňa 31.12.2010. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 10.4.2015 postúpila Všeobecná úverová banka, a.s. pohľadávku voči žalobcom postupníkovi DONAU Finance, s.r.o. Listom zo dňa 27.5.2015 vyzval dražobník WEMOVE INVESTMENTS, a.s. žalobcov na sprístupnenie nehnuteľností za účelom vykonania znaleckého ocenenia a na oznámenie relevantných skutočností (žalobcovia výzvu prevzali dňa 29.5.2015). Dražobník, spolu so sprievodným listom zo dňa 24.7.2015 zaslal žalobcom znalecký posudok obsahujúci ohodnotenie predmetu dražby č. 79/2015, ktorý prevzal žalobca 1. dňa 28.07.2015 a žalobkyňa 2. dňa 27.07.2015. Podľa oznámenia o dražbe sp. zn.

D BB 82002015 zo dňa 30.7.2015 sa dražba nehnuteľností vo vlastníctve žalobcov mala uskutočniť dňa 23.9.2015; navrhovateľom dražby bola spoločnosť DONAU Finance, s.r.o. a dražobníkom spol. WEMOVE INVESTMENTS, a.s. (oznámenie bolo doručené žalobcom dňa 31.7.2015). Listami zo dňa 9.9.2015 označenými ako „Dovolenie sa premlčania záložného práva - námietka premlčania“ žalobcovia oznámili spoločnosti DONAU Finance, s.r.o., ako aj dražobníkovi WEMOVE INVESTMENTS, a.s., že záložné právo záložného veriteľa spoločnosti DONAU Finance, s.r.o. je už premlčané. Listom zo dňa 18.9.2015 oznámil dražobník stanovisko k vznesenej námietke premlčania záložného práva, pričom uviedol, že plynutie premlčacej lehoty vo vzťahu k záložnému právu bolo prerušené doručením písomného oznámenia o začatí výkonu záložného práva záložcom a ostatným taxat. uvedeným osobám v ust. § 17 ods. 5 zákona č. 527/2002 Z.z. a zároveň, že pohľadávka záložného veriteľa v čase konania dražby nie je premlčaná. Uznesením č. k. 10C/664/2015-23 zo dňa 18.9.2015 okresný súd nariadil predbežné opatrenie, ktorým uložil odporcom 1. (DONAU Finance, s.r.o.) a 2. WEMOVE INVESTMENTS, a.s. zdržať sa nakladania s nehnuteľnosťami vo vlastníctve žalobcov zapísanými na LV č. XXX kat. úz. I., najmä predajom nehnuteľností na dobrovoľnej dražbe až do právoplatného skončenia konania vo veci samej (nadobudlo právoplatnosť dňa 10.2.2016 a vykonateľnosť dňa 23.9.2015). Dražobník WEMOVE INVESTMENTS, a.s. dňa 23.9.2015 oznámil upustenie od dražby sp. zn. D BB 82002015 v súlade s ust. § 19 ods. 1 písm. b/ zákona č. 527/2002 Z. z. (doručené žalobcom dňa 29.9.2015). Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 11.4.2016 postúpila spol. DONAU Finance, s.r.o. pohľadávku voči žalobcom postupníkovi DF real, s.r.o. Listom zo dňa 2.5.2016 oznámila spoločnosť DONAU Finance, s.r.o. žalobcovi 1. postúpenie predmetnej pohľadávky na postupníka - spoločnosť DF real, s.r.o. na základe Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 11.4.2016. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 28.12.2016 postúpila spol. DF real, s.r.o. pohľadávku voči žalobcom postupníkovi RSQ 1, s.r.o. (žalovanému). Listom zo dňa 22.3.2017 oznámila spoločnosť DF real, s.r.o. žalobcovi 1. postúpenie predmetnej pohľadávky na postupníka - žalovaného na základe Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 28.12.2016. Z pripojeného spisu okresného súdu sp. zn. 5C/662/2015 vyplýva, že žalobcovia sa žalobou, doručenou súdu dňa 23.10.2015, proti žalovaným 1. DF REAL s.r.o., IČO: 45994056, 2. WEMOVE INVESTMENT, a.s., IČO: 364343361, domáhali, aby súd určil, že pohľadávka žalovaného 1. (DF REAL s.r.o., IČO: 45994056) voči žalobcom, ktorá vznikla zo zmluvy o poskytnutí úveru zo dňa 14.4.2009, zanikla a zároveň, aby súd určil, že záložné právo žalovaného 1. voči žalobcom, ktoré vzniklo na základe zmluvy o zriadení záložného práva č. Z-21230-09 zo dňa 14.04.2009 a ktoré je evidované v katastri nehnuteľností pod V - 458/2009, viažúce sa k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXX vedeným Okresným úradom Šaľa, katastrálny odbor, k.ú. I., zaniklo. Rozsudkom č. k. 5C/662/2015-105 zo dňa 20.12.2016 okresný súd žalobu zamietol. V odôvodnení uviedol, pokiaľ ide o prvý požadovaný petit, že vzhľadom na splatnosť pohľadávky po vyhlásení okamžitej splatnosti úveru dňom 14.9.2010, všeobecná trojročná premlčacia doba uplynula síce dňom 14.9.2013 a teda ku dňu 9.9.2015 bola pohľadávka žalovaného 1. skutočne premlčaná, avšak nezanikla podľa ust. § 578 OZ. Súd nemohol žalobe vyhovieť ani v druhej časti žalobného petitu, nakoľko nebolo preukázané, že by záložné právo zaniklo podľa žalobcami označeného ust. § 151 md ods. 1 písm. a/ OZ (zánikom zabezpečenej pohľadávky), nakoľko súd nemal za preukázané, že by zabezpečená pohľadávka zanikla. Zároveň súd nemal za preukázané, že by záložné právo zaniklo iným z taxatívne uvedených spôsobov podľa ust. § 151 md ods. 1 OZ. Odvolací súd rozsudkom č. k. 10Co/102/2017 - 247 zo dňa 19.12.2018 (právoplatný dňa 4.3.2019), zamietol návrh žalobcov, aby do konania namiesto doterajšej žalovanej 1. vstúpila obchodná spoločnosť RSQ 1 s.r.o., J. Chalupku 8, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 48319643 (výrok I.), napadnutý rozsudok v časti o zamietnutí žaloby vo vzťahu k žalovanej 1. a v časti o nepriznaní náhrady trov prvoinštančného konania žalovanej 1/ zrušil a konanie zastavil (výrok II.), napadnutý rozsudok v časti o zamietnutí žaloby vo vzťahu k žalovanej 2. potvrdil (výrok III.), napadnutý rozsudok súdu v časti o priznaní žalovanej 2/ náhrady trov právneho zastúpenia vo výške 100% zmenil tak, že žalovaná 2. má proti žalobcom nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v plnom rozsahu (výrok IV.) a súčasne priznal žalovanej 2. nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcom v plnom rozsahu. Výroky I. a II. rozsudku odôvodnil tým, že síce po začatí konania nastala právna skutočnosť, s ktorou sa spája prevod alebo prechod práv a povinností, o ktorých sa koná, a žalobcovia navrhli, aby do konania na miesto žalovanej 1. vstúpila spoločnosť RSQ 1 s.r.o., IČO: 48319643; avšak odvolací súd návrhu žalobcov zo dňa 26.2.2018 nemohol vyhovieť, nakoľko žalovaná 1. bola vymazaná z obchodného registra už 2.6.2017, jej právny nástupca obchodná spoločnosť CRIM, s.r.o., IČO: 36728551, bola vymazaná z obchodného registra 23.6.2017, a jej právny nástupca obchodná spoločnosť Samoa s. r. o., IČO: 46809023 bola vymazaná z obchodného registra 22.7.2017 a zanikla bez právneho nástupcu. Z uvedeného vyplýva, že žalovaná 1. zanikla počas konania skôr ako sa konanie právoplatne skončilo bez právneho nástupcu, a to ešte pred podaním návrhu žalobcov na zmenu subjektu na strane žalovanej

1. Potvrdenie zamietajúcej časti rozsudku voči žalovanej 2. (výrok III.) odôvodnil tým, že žalovaná 2/ nebola a nie je v predmetnom konaní pasívne vecne legitimovaná.

4. Zo zisteného skutkového stavu, ktorý nebol medzi stranami sporný, vyplýva, že žalobcovia sú bezpodielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností evidovaných na LV č. XXX pre katastrálne územie I., ktoré nehnuteľnosti tvoria predmet zálohu zriadeného Zmluvou o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti č. Z 21230-09 zo dňa 14.4.2009 (ďalej „záložná zmluva“). Záložné právo bolo zriadené za účelom zabezpečenia pohľadávky zo Zmluvy o poskytnutí úveru HypoPôžička č. U 21230-09 zo dňa 14.4.2009 (ďalej „úverová zmluva“) medzi veriteľom Všeobecná úverová banka, a.s. a dlžníkom žalobcom 1. a žalobkyňou 2. ako spoludlžníkmi. Žalobcovia nesplácali úver riadne a včas, preto právny predchodca žalobcu úver ku dňu 14.9.2010 zosplatnil a listom zo dňa 15.12.2010 oznámil žalobcom ako aj ostatným subjektom začatie realizácie záložného práva predajom zálohu na dobrovoľnej dražbe s tým, že predmetné oznámenie bolo zapísané v katastri dňa 31.12.2010. Pohľadávka voči žalobcom bola viackrát predmetom postúpenia, a to najskôr na spoločnosť DONAU Finance, s.r.o. (zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 10.04.2015), následne na spoločnosť DF real, s.r.o. (zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 11.04.2016) a napokon na žalovaného (zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 28.12.2016). Žalobcom bolo doručené oznámenie o dražbe dňa 31.7.2015, pričom dražobník od dražby upustil z dôvodu vydaného predbežného opatrenia okresného súdu č. k. 10C/664/2015-23 zo dňa 18.9.2015. Na uvedené predbežné (t.č. neodkladné) opatrenie nadväzovalo konanie iniciované žalobcami vedené pod sp. zn. 5C/662/2015, ktoré bolo právoplatne skončené dňa 4.3.2019, pričom konanie bolo voči právnomu predchodcovi žalovaného (DF real, s.r.o.) zastavené. Žalovaný vyzval žalobcov listom zo dňa 26.2.2019 na sprístupnenie nehnuteľnosti za účelom vykonania znaleckého ocenenia. Následne bolo na základe návrhu žalobcov nariadené neodkladné opatrenie uznesením č. k. 35C/15/2019-55 zo dňa 2.4.2019, ktorým uložil žalovanému povinnosť dočasne sa zdržať nakladania s nehnuteľnosťami zapísanými na LV číslo XXX, katastrálne územie I. a súčasne žalobcom uložil povinnosť, aby do 30 dní od právoplatnosti uznesenia podali proti žalovanému žalobu vo veci samej, o uložení povinnosti zdržať sa výkonu záložného práva na základe zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti, resp. žalobu o určenie, že nehnuteľnosti nie sú zaťažené záložným právom.

5. Z vykonaného dokazovania právne uzavrel, že základnou podmienkou dôvodnosti, a teda východiskom prípadnej úspešnosti určovacej žaloby podľa § 137 písm. c) CSP je existencia naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení. Z pohľadu navrhovaného žalobného petitu je potrebné uviesť, že žalobcovia majú v danej veci naliehavý právny záujem na určení, že nehnuteľnosti nie sú zaťažené záložným právom, keďže napriek vznesenej námietke premlčania sa veriteľ domáha uspokojenia svojej pohľadávky z výkonu záložného práva, a to predajom založenej nehnuteľnosti prostredníctvom dobrovoľnej dražby, o čom svedčia predložené listiny v konaní. Preto jedine určením v podstate neexistencie daného záložného práva k založeným nehnuteľnostiam, dôjde k zmene postavenia žalobcov, keď príslušný katastrálny odbor bude môcť vykonať výmaz záložného práva z príslušného listu vlastníctva. Táto otázka však úzko súvisí so základnou námietkou žalovaného, že žalobcami požadovaný petít nie je v zmysle platného hmotného práva prípustný. Žalobcovia žiadajú, aby súd určil, že nehnuteľnosti nie sú zaťažené záložným právom (čo v podstate znamená, že záložné právo k nehnuteľnostiam neexistuje), poukazujú pritom na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky II. ÚS 250/2011 z 8.12.2011. Uvedený nález sa týka výkladu ust. § 408 Obchodného zákonníka a § 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka, kde ústavný súd skonštatoval, že záver, podľa ktorého ani v prípade, ak záložca vznesie námietku premlčania práva záložného veriteľa domáhať sa uspokojenia zo zálohu po márnom uplynutí desiatich rokov od splatnosti zabezpečenej pohľadávky a premlčacej doby záložného práva, počas ktorých sa uspokojenia zo zálohu jeho speňažením nedomáhal (bez ohľadu na to, či tak mohol alebo nemohol urobiť v konkrétnom prípade s ohľadom na odlišnosť osoby záložcu a dlžníka), nemá to za následok zánik možnosti záložného veriteľa domáhať sa núteného uspokojenia sa zo zálohu, je v rozpore s účelom a zmyslom týchto zákonných ustanovení. Zároveň tu však ústavný súd zdôraznil, že tieto závery sa de lege lata vzťahujú iba na prípady zabezpečenia záložným právom obchodnoprávneho záväzku. Je pravdou, že ústavný súd tu poukázal aj na rozsudok NS ČR sp. zn. 21Cdo/2185/2009 z 21.12.2010 (avšak nie v tej časti, podľa ktorej je prípustná žaloba o určenie, že záložné právo neexistuje), z ktorého slovenské súdy vychádzajú pri vyslovení prípustnosti takejto žaloby. Je tiež potrebné uviesť, že česká právna úprava záložného práva bola i pred účinnosťou nového českého občianskeho zákonníka (1.1.2014) odlišná. Česká právna úprava totiž podmienila výkon záložného práva exekučným titulom, s výnimkou priameho predaja zálohu záložným veriteľom. Česká judikatúra vychádzala z predpokladu, že v prípade, ak sa záložca dôvodne dovoľá premlčania, môže sa následne

domáhať určenia, že záložné právo neexistuje, pričom na vnesenie námietky premlčania mal záložný dlžník buď inštitút žaloby záložného veriteľa o priznanie samotnej zabezpečenej pohľadávky alebo konanie o súdnom predaji zálohu. Žalovaný tvrdil, že kogentná právna úprava platná v SR neumožňuje vyhovieť v súdnej veci požadovanému petitu z dôvodu, že premlčanie záložného práva neznamená jeho zánik v zmysle § 151md ods. 1 Občianskeho zákonníka s ohľadom na to, že súd určovacím rozsudkom ku dňu vyhlásenia rozhodnutia deklaruje, či požadované právo existuje alebo neexistuje a keďže záložné právo, ktorého výkon je premlčaný, naďalej ako vecné právo existuje, petit žaloby na určenie neexistencie záložného práva nemá hmotnoprávnu oporu v zákone. S právnym názorom žalobcu sa síce možno čiastočne stotožniť, keďže záložca by sa podľa názoru súdu mohol domáhať určenia, že výkon záložného práva je vo vzťahu ku konkrétnym pohľadávkam premlčaný, avšak takouto žalobou by nedocielil výmaz záložného práva z katastra nehnuteľností (§ 34 a nasl. zákona č. 162/1995 Z. z.). Na druhej strane je potrebné poukázať i na taký názor, že záložca má naliehavý právny záujem na určení, že premlčané záložné právo nie je vykonateľné, vzhľadom na dovolanie sa premlčania záložného práva, keďže takýto určovací výrok je podkladom na výmaz záložného práva z príslušného registra, a to napriek tomu, že záložné právo vo svojej naturálnej podobe naďalej trvá. Vo všeobecnosti možno zhrnúť, že inštitút premlčania slúži k tomu, aby veriteľ alebo iná osoba, ktorej svedčí subjektívne právo (nárok), pristupovali k výkonu svojho práva včas, resp. čo najskôr, nakoľko po uplynutí času stanoveného na uplatnenie nároku sa poskytuje dlžníkovi (alebo inej povinnej osobe) právo vzniesť námietku premlčania. Dôvodným uplatnením tejto námietky síce právo nezániká, avšak stráca spôsobilosť byť súdne alebo inak mocensky vykonateľné; po uplatnení námietky premlčania právo pretrváva len vo forme tzv. naturálnej obligácie, ktorá nie je vynúiteľná, avšak uspokojenie dobrovoľné splnenie premlčaného práva nezakladá bezdôvodné obohatenie (§ 455 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Inštitút premlčania je v tomto zmysle právnym prostriedkom obrany dlžníka proti tomu, aby nebol vystavený po časove neobmedzenú dobu - s prihliadnutím k tomu, že uplynutím dlhšej doby sú spravidla spojené neistota a pochybnosti o právnom postavení účastníkov právneho vzťahu - nebezpečenstvu vymáhania svojich dlhov a iných právnych povinností. Záložné právo je právo, ktoré podlieha premlčaniu, nakoľko nejde o majetkové právo, ktoré by bolo na rozdiel od vlastníckeho práva z možnosti premlčania vylúčené, aj keď má tiež vecnoprávnu povahu. Premlčacia doba záložného práva je trojročná a plynie odo dňa, kedy právo mohlo byť vykonané po prvý raz. Premlčanie záložného práva sa podľa ustálenej judikatúry súdov riadi občianskym zákonníkom a ďalšími predpismi občianskeho práva, aj keď im ním bola zabezpečená pohľadávka zo zmluvy o úvere alebo iného obchodného záväzkového vzťahu. Ak záložný veriteľ neuplatnil právo na uspokojenie zabezpečenej pohľadávky z výťažku zo speňazenia zálohu včas a ak sa záložca dovolal premlčania záložného práva, má to okrem iného za následok, že záložný veriteľ sa nemôže úspešne domôcť ani speňazenia zálohu ani uspokojenia pohľadávky z výťažku speňazenia zálohu. Aj keď premlčané právo pretrváva ako tzv. naturálna obligácia, nemožno takýto záver bez ďalšieho vztiahnuť aj na záložné právo, ak namietne záložca dôvodne premlčanie záložného práva, nemožno tu úspešne dovodiť tzv. naturálnu obligáciu spočívajúcu v možnosti uspokojenia zabezpečenej pohľadávky z výťažku speňazenia zálohu, nakoľko speňazenie zálohu na návrh záložného veriteľa tu už nemôže byť vykonané a dobrovoľné splnenie práva na uspokojenie zabezpečenej pohľadávky z výťažku speňazenia zálohu záložcom nie je pojmovo možné; k prijatiu premlčaného dlhu teda v tomto prípade na rozdiel od záväzkových právnych vzťahov už z povahy veci nemôže dôjsť. Zároveň dodal, že záložca nemôže premlčanie záložného práva namietat' v dobrovoľnej držbe ani v spore o zaplatenie zabezpečenej úverovej pohľadávky (keďže tu môže len dlžník namietat' premlčanie pohľadávky), a preto jedinou prípustnou obranou proti výkonu premlčaného záložného práva je žaloba o zákaz jeho výkonu, príp. o určenie, že nehnuteľnosti nie sú zaťažené záložným právom (z dôvodu jeho premlčania). Z týchto dôvodov okresný súd považuje podanú žalobu za prípustnú.

6. Ďalej sa okresný súd zaoberal žalobcami vznesenou námietkou premlčania záložného práva, ktoré sa podľa nich premlčalo z dôvodu, že žalovaný vo výkone záložného práva riadne nepokračoval. V konaní nebolo sporným, že samotná úverová pohľadávka je už toho času premlčaná. Z úverovej zmluvy vyplýva, že táto zmluva je nepochybne zmluvou spotrebiteľskou v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka, s ohľadom na povahu zmluvných strán, keďže právny predchodca žalovaného pri uzatváraní a plnení zmluvy konal a žalobcovia nekonali v rámci výkonu ich podnikateľskej činnosti a tiež s ohľadom na skutočnosť, že pre žalobcov boli vopred pripravené podmienky predmetnej formulárovej zmluvy. Zároveň je potrebné dodať, že úver poskytnutý žalobcom nie je spotrebiteľským úverom s poukazom na ust. § 2 písm. e/ zákona č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzavretia úverovej zmluvy, keďže žalobcom bol poskytnutý úver v celkovej výške nad 20.000,- Eur (33.901,98 Eur). Ako vyplýva z vykonaného dokazovania, právny predchodca žalovaného (VÚB, a.s.) pre nesplácanie úveru žalobcami,

úver zosplatnil dňa 14.9.2010, tzn. že prvýkrát si mohol právo na zaplatenie pohľadávky uplatniť žalobou na súde dňa 15.9.2010 a keďže tak neurobil, jeho právo sa premlčalo dňa 15.9.2013. V tejto súvislosti okresný súd aplikoval premlčaciu dobu 3-ročnú, napriek tomu, že zmluva o úvere (§ 497 Obchodného zákonníka) predstavuje absolútny obchod, avšak jedná sa o zmluvu spotrebiteľskú, preto aj premlčanie úverovej pohľadávky sa riadi občianskoprávnymi predpismi.

7. Z titulu akcesorickej povahy k úverovej zmluve, sa za spotrebiteľskú považuje aj záložná zmluva uzatvorená dňa 14.4.2009, pričom vklad záložného práva na základe predmetnej záložnej zmluvy do katastra nehnuteľností bol povolený pod V - 458/2009 dňa 6.5.2009. Pokiaľ ide o samotné premlčanie záložného práva, žalobcovia argumentovali tým, že pohľadávka ako hlavný záväzok je premlčaná, ale záložné právo by premlčané byť nemalo, čo považovali za rozporné s ust. § 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka a zároveň mali za to, že je nemysliteľné, aby sa záložné právo nepremlčalo len na základe toho, že bolo oznámené začatie výkonu, avšak tento výkon nebol za 9 rokov ukončený. Poukázali na to, že ust. § 151l a nasl. Občianskeho zákonníka upravujú iba najkratšie lehoty výkonu záložného práva, nie tie maximálne, avšak je potrebné tieto zákonné ust. vnímať v spojení s ust. § 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka, teda že záložné právo sa premlčí najneskôr dňom premlčania pohľadávky samotnej. Mali za to, že záložné právo sa premlčí najneskôr dňom uplynutia premlčacej doby pohľadávky samotnej. Žalovaný nesúhlasil s týmito tvrdeniami žalobcov s poukazom na ust. § 151j ods. 2 Občianskeho zákonníka a tvrdil, že okamihom doručenia oznámenia o začatí výkonu záložného práva a jeho registráciou v príslušnom registri došlo k prerušeniu plynutia premlčacej lehoty vo vzťahu k záložnému právu, keďže doručenie oznámenia o začatí výkonu záložného práva a jeho registrácia má v zmysle ustanovenia § 151l Občianskeho zákonníka v spojení s ustanovením § 112 Občianskeho zákonníka charakter prvého právneho úkonu nevyhnutného na reálne vykonanie platne existujúceho záložného práva. Vo vzťahu k tvrdeniam žalobcov okresný súd uviedol, že v prípade akcesorických (zabezpečovacích) záväzkov platí zásada, že tieto sa zásadne sami nepremlčujú, ale zdieľajú osud hlavného záväzku. Z tejto zásady však Občiansky zákonník ustanovuje výnimku vo vzťahu k záložnému právu (§ 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Niet pochýb o tom, že záložné právo premlčaniu podlieha, pretože ide o majetkové právo, ktoré z možnosti premlčania nie je vylúčené a tiež, že nároky z hlavného a zo zabezpečovacieho záväzku sa premlčujú samostatne. Premlčacia doba záložného práva je 3-ročná a plynie odo dňa, kedy sa právo mohlo vykonať prvýkrát (t. j. odo dňa, kedy vzniklo právo na uspokojenie zabezpečenej pohľadávky zo zálohu). Samotné premlčanie záložného práva nie je priamo podmienené premlčaním pohľadávky, ktorú záložné právo zabezpečuje. Z ustanovenia § 100 ods. 2 tretej vety Občianskeho zákonníka možno vyvodiť, že záložné právo sa nepremlčuje skôr, než zabezpečená pohľadávka, môže sa však premlčať najskôr zároveň s hlavnou (zabezpečenou) pohľadávkou. Uvedené okrem iného znamená, že ak nedošlo k premlčaniu záložného práva, môže záložný veriteľ uspokojiť svoje právo (pohľadávkou) zo zálohu aj v prípade, keď už medzitým došlo k premlčaniu jeho hlavnej (zabezpečenej) pohľadávky voči dlžníkovi. Veriteľ má podľa ust. § 151j ods. 2 Občianskeho zákonníka právo sa domáhať uspokojenia zo zálohu, aj keby zabezpečená pohľadávka bola už premlčaná. V takom prípade sa síce dlžník ubráni žalobe veriteľa námietkou premlčania, ale záložca sa touto námietkou voči vymáhajúcemu záložnému veriteľovi ubrániť nemôže. Záložca má povinnosť strpieť, aby sa záložný veriteľ uspokojil zo zálohu. Záložné právo v takom prípade trvá i po premlčaní zabezpečenej pohľadávky a nemôže byť zrušené námietkou premlčania. Na základe uvedeného, okresný súd považuje tvrdenia žalobcov, že záložné právo by sa malo premlčať najneskôr dňom premlčania zabezpečenej pohľadávky, za nedôvodné, keďže to vylučujú ust. § 100 ods. 2 tretej vety a § 151j ods. 2 Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti možno tiež poukázať aj na ustanovenie § 54a Občianskeho zákonníka účinné od 5.12.2018, podľa ktorého premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť, pričom ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté, teda zákonodarca i pri tejto novele ponechal v spotrebiteľských veciach možnosť domáhať sa uspokojenia zo zálohu, aj keby zabezpečená pohľadávka bola už premlčaná.

8. V súdnej veci právny predchodca žalovaného oznámil žalobcom začatie výkonu záložného práva predajom zálohu na dobrovoľnej dražbe listom zo dňa 15.10.2012 a zároveň začatie výkonu záložného práva oznámil príslušnému okresnému úradu dňa 30.12.2010; k zápisu do katastra nehnuteľností došlo dňa 31.12.2010. V tejto súvislosti bola teda nastolená otázka, či doručenie oznámenia o začatí výkonu záložného práva spôsobuje v zmysle § 112 Občianskeho zákonníka prerušenie plynutia premlčacej doby, resp. spočívanie premlčacej doby záložného práva teda, že v dôsledku právne relevantnej prekážky sa plynutie premlčacej doby zastavilo a premlčacia doba neplynula od oznámenia o začatí výkonu záložného práva. V ustanovení § 112 Občianskeho zákonníka sú upravené dva osobitné

prípady, keď dochádza k zastaveniu plynutia premlčacej doby (spočívanie premlčacej doby): 1. ak veriteľ uplatnil v premlčacej dobe právo na súde alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje (§ 112 prvá veta Občianskeho zákonníka), alebo 2. ak ide o právo, ktoré bolo právoplatne priznané a na súde alebo inom príslušnom orgáne bolo navrhnuté začatie výkonu exekúcie (§ 112 druhá veta Občianskeho zákonníka). Je zrejmé, keďže úverová pohľadávka nebola judikovaná, prichádza do úvahy aplikácia prvej vety § 112 Občianskeho zákonníka, a teda, že veriteľ uplatnil v premlčacej dobe právo u príslušného orgánu (v tom čase u príslušnej Správy katastra) doručením oznámenia o začatí výkonu záložného práva dňa 30.12.2010. Okresný súd je v zhode so žalovaným tohto názoru, že práve doručenie oznámenia o začatí výkonu záložného práva v zmysle § 151l ods. 1 Občianskeho zákonníka a jeho zápis v katastri nehnuteľností je prvým právnym úkonom nevyhnutným na reálne vykonanie platne existujúceho záložného práva. Z obsahu spisu nevyplýva, kedy bolo predmetné oznámenie doručené žalobcom, preto má okresný súd za to, že k prerušeniu plynutia premlčacej doby vo vzťahu k záložnému právu došlo doručením oznámenia o začatí výkonu záložného práva príslušnému okresnému úradu dňa 30.12.2010. Premlčacia doba záložného práva je 3-ročná a plynie odo dňa, kedy sa právo mohlo vykonať prvýkrát (t. j. odo dňa, kedy vzniklo právo na uspokojenie zabezpečenej pohľadávky zo zálohu), t.j. v súdnej veci od 15.9.2010, a preto ak bol výkon záložného práva oznámený správe katastra (t.č. okresnému úradu) dňa 30.12.2010, bolo záložné právo uplatnené v rámci premlčacej doby. Žalobcovia namietali, že nebola splnená druhá podmienka spočívania premlčacej doby, a to, že sa vo výkone záložného práva riadne pokračovalo. Ako vyplýva zo zisteného skutkového stavu, pôvodný veriteľ (VÚB, a.s.) výkon záložného práva predajom zálohu na dobrovoľnej dražbe nedokončil a pohľadávka voči žalobcom bola postúpená zmluvami o postúpení pohľadávok na ďalšie subjekty, najprv na spoločnosť DONAU finance, s.r.o. dňa 10.4.2015. Oznámenie o dražbe bolo prvýkrát vydané dňa 30.7.2015 (žalobcom doručené dňa 31.7.2015), ktorému predchádza výzva dražobníka na sprístupnenie nehnuteľností zo dňa 27.5.2015 (doručená žalobcom 29.5.2015) za účelom vykonania znaleckého ocenenia, znalecký posudok č. 75/2015 na všeobecnú hodnotu nehnuteľností (doručený žalobcom 27.7.2015, resp. 28.7.2015). K upusteniu od dražby dňa 23.9.2015 došlo v dôsledku predbežného opatrenia tunajšieho súdu č. k. 10C/664/2015 - 23 zo dňa 18.9.2015, ktorým sa zakazovalo žalovaným 1. a 2. (záložnému veriteľovi DONAU Finance, s.r.o. a dražobníkovi WEMOVE INSTMENT, s.r.o.) nakladanie s nehnuteľnosťami vo vlastníctve žalobcov 1. a 2. najmä predajom nehnuteľností na dobrovoľnej dražbe až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Konanie vo veci samej sp. zn. 5C/662/2015 bolo právoplatne skončené dňa 4.3.2019. Žalovaný, resp. jeho právni predchodcovia objektívne nemohli pokračovať vo výkone záložného práva od doručenia predbežného opatrenia 23.9.2015 do 4.3.2019. K zápisu poznámky do katastra nehnuteľností o začatí súdneho konania podľa § 38 Katastrálneho zákona a § 159a OSP v znení účinnom do 30.6.2016 (t.č. § 228 ods. 2 CSP) došlo jej vyznačením dňa 26.10.2015 pod č. P-260/2015 na list vlastníctva č. XXX. Okresný súd má pritom za to, že napriek tomu, že neodkladné opatrenie v konaní sp. zn. 10C/664/2015 bolo nariadené medzi inými subjektmi a žalovaný nebol subjektom konania sp. zn. 10C/664/2015 a ani sp. zn. 5C/662/2015, spolu s postúpenou pohľadávkou sa naňho musela vzťahovať aj povinnosť jeho právnych predchodcov DONAU Finance, s.r.o., resp. DF real, s.r.o., a to zdržať sa výkonu záložného práva do právoplatného skončenia konania vo veci samej. V opačnom prípade by ani nariadené neodkladné opatrenie nemalo zmysel, keď záložný veriteľ by v prípade zákazu výkonu záložného práva postúpil pohľadávku na iný subjekt a ten by mohol okamžite vo výkone záložného práva pokračovať. Je síce pravdou, že pôvodný záložný veriteľ (VÚB, a.s.) mohol pristúpiť k dražbe nehnuteľností už v januári 2011 (30 dní po oznámení o začatí výkonu záložného práva predajom zálohu na dobrovoľnej dražbe), avšak je tiež potrebné uviesť, že pred vykonaním samotnej dražby je potrebné vykonať úkony súvisiace s dražbou, o.i. podpísanie zmluvy o vykonaní dobrovoľnej dražby, zabezpečenie znalca a vykonanie obhliadky nehnuteľnosti znalcom, vypracovanie znaleckého posudku a jeho doručenie žalobcom, teda reálne sa dražba mohla uskutočniť najskôr v máji až júni 2011. Prvá výzva na sprístupnenie nehnuteľností bola až zo dňa 27.5.2015 a termín konania dražby bol prvýkrát stanovený na 23.9.2015, tzn. po viac ako 4 rokoch odkedy bolo možné dražbu reálne uskutočniť. Žalovaný mal za to, že v prípade spočívania premlčacej doby spôsobeného začatím výkonu záložného práva, môže byť záloh predávaný bez časového obmedzenia, tak ako je to možné v prípade exekučnej dražby. S týmto nemožno úplne súhlasiť, nakoľko exekučná dražba môže prebiehať len na základe exekučného titulu, t.j. judikovanej pohľadávky, kým dobrovoľná dražba nie je podmienená existenciou exekučného titulu. Na druhej strane nemožno za nedôvodné považovať ani tvrdenia žalobcov, že ak by bola realizácia záložného práva časovo neobmedzená, potom je tu otázka právnej istoty dlžníka vo vzťahu k jeho majetku, a k právu na bývanie, do ktorého môže byť zasahovaná iba ex lege, a v primeranej časovej lehote, a nie neobmedzene, keďže takýto spôsob výkonu práva nemožno považovať za legitímny a

dôvodný, a ústavne konformný. Nepochybne by k samotnej realizácii dražby malo dôjsť v primeranej dobe od oznámenia o začatí výkonu záložného práva predajom zálohu na dobrovoľnej dražbe. Žiadny právny predpis však takúto lehotu záložnému veriteľovi nestanovuje. Preto ani od žalovaného, resp. jeho právnych predchodcov nemožno legitímne očakávať, že budú postupovať spôsobom, ktorý im zákon neukladá. Rovnako tak zákon nezakazuje postúpenie zabezpečenej pohľadávky, ku ktorej sa už začal výkon záložného práva. Vo vzťahu k riadnemu pokračovaniu v konaní možno poukázať na rozhodnutie R 32/1978, podľa ktorého, v začatom konaní riadne pokračuje (§ 112 Občianskeho zákonníka) aj ten účastník súdneho konania, ktorý súčinnosť so súdom v konaní sám nevyvíja, svojimi úkonmi však nebráni priebehu konania a jeho skončeniu rozhodnutím súdu vo veci. S ohľadom na uvedené nemožno v tomto konaní konštatovať, že by žalovaný vo výkone záložného práva riadne nepokračoval.

9. Pokiaľ žalobcovia mali za to, že výkon záložného práva je v prejednávanej veci s ohľadom na jeho dlhý časový priebeh v rozpore s dobrými mravmi s poukazom na ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, okresný súd uviedol, že aplikácia tohto ustanovenia prichádza do úvahy skôr výnimočne, nesmie viesť k oslabeniu princípu právnej istoty a súčasne treba prihliadať aj na to, ako sa správal účastník právneho vzťahu, ktorý sa dovoľáva dobrých mravov. V tomto smere je toho názoru, že pri aplikácii § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka nemôže zostať bokom otázka, či a nakoľko ten-ktorý z účastníkov právneho vzťahu, ktorý sa dovoľáva rozporu s dobrými mravmi podľa citovaného ustanovenia, vyvinul dostatočnú mieru starostlivosti a predvídavosti pri uzavieraní konkrétneho právneho vzťahu, a to najmä s prihliadnutím na dôsledky plynúce z ustanovení pozitívneho práva a z variant, ktoré mu úprava (ku ktorej pristúpil) môže v budúcnosti priniesť. Posúdenie súvisí s dôsledkami aplikácie zásady „vigilantibus iura“, teda zásady, podľa ktorej je každý zodpovedný za náležitú mieru predvídavosti a opatrnosti pri uzavieraní záväzku, do ktorého vstupuje (napr. Ro NS ČR z 30. 6. 2002, sp. zn. 28 Cdo 848/2002). Z obsahu pripojeného spisu sp. zn. 5C/662/2015 pritom vyplýva, že žalobcovia žiadostou zo dňa 24.2.2009 (č.l. 76) žiadali o poskytnutie úveru vo výške 49.790,88 Eur s mesačnou anuitnou splátkou vo výške 428,- Eur a zároveň poskytli údaje o svojich príjmoch a výdavkoch, ako aj údaje o zakladanej nehnuteľnosti. Právny predchodca žalovaného (VÚB, a.s.) poskytol žalobcom úver v celkovej výške 33.901,98 Eur dňa 14.4.2009 (časť 3.112,60 Eur bola poukázaná na účet žalobcu 1. a zvyšok bol určený na úhradu záväzkov žalobcov), ktorý sa žalobcovia zaviazali splácať v 240 mesačných splátkach vo výške 287,10 Eur počnúc prvou splátkou splatnou dňa 20.5.2009. Ako vyplýva z posledného pokusu o zmier zo dňa 28.7.2010 (č.l. 90) žalobcovia už ku dňu 28.7.2010 boli v omeškaní so splácaním mesačných anuitných splátok vo výške 1.140,50 Eur (t.j. takmer 4 splátok). Z uvedeného vyplýva, že nie je namieste poukazovať na rozpor s dobrými mravmi pri výkone práv žalovaného, keď sami žalobcovia riadne splácali poskytnutý úver sotva rok a do záväzkového vzťahu s právnym predchodcom žalobcu vstupovali s tým, že chceli vyšší úver a boli uzročení aj s oveľa vyššími mesačnými splátkami. Skutočnosť, že k dražbe nehnuteľností vo vlastníctve žalobcov doposiaľ nedošlo, je významne ovplyvnená aj žalobcami iniciovanými neodkladnými opatreniami a na ne nadväzujúcimi konaniami vo veci samej. Z týchto dôvodov nezistil žiadny dôvod, pre ktorý by mal ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka v prejednávanej veci aplikovať.

10. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že procesne úspešnému žalovanému priznal nárok na plnú náhradu trov konania voči žalobcom. O výške náhrady trov konania súd rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

11. Proti tomuto rozsudku podali odvolanie žalobcovia, ktorým navrhli napadnutý rozsudok zmeniť a žalobe vyhovieť s poukazom na § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Argumentovali tým, že skutkový stav zistený súdom prvej inštancie v konaní (bod 8 až 29 odôvodnenia rozsudku) je nesporný. Okresný súd nesprávne vyložil a aplikoval práve ust. § 100 ods. 2, § 112 a ust. § 151j ods. 2 Občianskeho zákonníka. Je nesporné, že záložné právo je právo akcesorické, teda je v celom rozsahu naviazané na pohľadávku, ktorú zabezpečuje. Ide o vecné právo k cudzej veci a slúži na zabezpečenie pohľadávky (R 98/2000 NS SR sp. zn. 2Cdo/71/1999). Akcesorita záložného práva sa v celom rozsahu vzťahuje nielen na existenciu a vznik záložného práva, ale aj na jeho trvanie a zánik, vrátane následkov spojených so vznesením námietky premlčania. Ak teda je nesporné, že pohľadávka, ktorá je zabezpečená záložným právom je premlčaná, pričom dlžník platne a účinne vzniesol námietku premlčania, v dôsledku čoho sa pohľadávka stala súdne nevymáhateľnou, je zrejmé, že sa nevymáhateľnosť hlavného záväzku (naturálna obligácia) musí preniesť vzhľadom na akcesoritu záložného práva aj na samotné záložné právo, teda sa mení na naturálnu obligáciu a stáva sa právne nevynútiteľným. Záložné právo premlčaniu

podlieha a jeho premlčacia doba je 3 roky. Nie je sporné, že samostatné plynutie premlčacej doby pohľadávky zabezpečenej záložným právom a samostatne plynutie premlčacej doby výkonu záložného práva, pričom je nesporné, že plynú odo dňa kedy sa právo mohlo vykonať po prvýkrát. Ak súd prvej inštancie mal za to, že tým, že žalovaný (právny predchodca žalovaného) oznámil výkon záložného práva do katastra nehnuteľností a týmto dňom došlo k prerušeniu plynutia premlčacej doby (ust. § 112 Občianskeho zákonníka) a záložné právo je tak možné vykonať po neobmedzenú dobu, nemožno sa s takýmto názorom súdu stotožniť. Kataster nehnuteľností nie je možné považovať za „iný orgán“, nakoľko nejde o orgán, u ktorého sa právo uplatňuje. Vo vzťahu k výkonu záložného práva teda katastre nie je orgán, u ktorého by sa právo akýmkoľvek spôsobom uplatňovalo, ale tento orgán iba vyznačí poznámku v katastri, aby došlo k verejnému informovaniu o úkonoch, ktoré budú nasledovať pri výkone záložného práva (poukaz na R 103/2001). Aby došlo k prerušeniu plynutia premlčacej doby podľa ust. § 112 Občianskeho zákonníka, musí byť právo uplatnené na súde alebo u iného orgánu, ktorým je možné rozumieť iba taký orgán, ktorý o práve autoritatívne rozhoduje, teda súdy podľa CSP, trestné konanie, priestupkové konanie, exekučné konanie, rozhodcovské konanie, správne konanie a pod. Za takýto orgán, však nie je možné považovať kataster nehnuteľností, ktorý vo vzťahu k oznámeniu o začatí výkonu záložného práva nevydáva žiadne rozhodnutie, ale plní iba evidenčné a informačné úlohy. Samotné začatie výkonu záložného práva a registrácia jeho začatia v katastri nehnuteľností nespôsobuje prerušenie plynutia premlčacej lehoty na výkon záložného práva, ale táto premlčacia lehota plynie neprerušene až pokiaľ nedôjde k jej objektívnemu uplynutiu (teda neuplynú 3 roky odo dňa ako sa právo mohlo vykonať po prvýkrát, teda odo dňa ako mohol záložný veriteľ začať s výkonom záložného práva). Uvedené sa potom v celom rozsahu vzťahuje aj na výklad ust. § 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Ak je premlčacia doba zabezpečenej pohľadávky 3 roky, potom sa záložné právo premlčí v lehote 3 roky, a preto musí byť záložné právo v tejto lehote (v premlčacej lehote) aj vykonané. Ak je premlčacia doba pohľadávky viac ako 3 roky (napr. 10 rokov ak dôjde k predĺženiu premlčacej doby podľa ust. § 110 od. 1 Občianskeho zákonníka) a premlčacia doba záložného práva je 3 roky, je zrejmé, že po uplynutí lehoty 3 roky by tak pohľadávka už zabezpečená nebola, a preto sa záložné právo nepremlčí skôr ako samotná pohľadávka, ktorú zabezpečuje. Neobstojí argument, že zákon neurčuje dobu, v ktorej musí byť záložné právo vykonané, a postačuje ak je oznámené jeho začatie a záložný veriteľ má neobmedzenú dobu na vykonanie záložného práva. Takýto výklad by bol aj v rozpore práve so zásadou, že právo patrí bdelym „vigilantibus iura scriptasunt“, a za tým účelom práve slúži námietka premlčania, ktorá je legitímnym nástrojom na ohraničenie neobmedzeného práva záložného veriteľa na realizovanie výkonu záložného práva. Ak chce záložný veriteľ predĺžiť dobu výkonu záložného práva, na tento účel slúži práve ust. § 110 Občianskeho zákonníka tým, že sa predĺži samotná premlčacia lehota pohľadávky zabezpečenej záložným právom. Namietajú výklad ust. § 151j ods. 2 Občianskeho zákonníka teda, že záložné právo je možné vykonať aj v prípade, ak je pohľadávka premlčaná. Takýto výklad by totiž znamenal, že by záložné právo bolo povýšené na právo absolútne, teda na právo, ktoré premlčaniu nepodlieha. S poukazom na § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, aj samotná zabezpečená pohľadávka môže byť súdom priznaná, ak dlžník nevznesie námietku premlčania. Uvedené je potrebné podľa žalobcov premietnuť aj do ust. § 151j ods. 2 Občianskeho zákonníka teda, že aj záložné právo je možné vykonať, ak je pohľadávka premlčaná len vtedy, ak záložná dlžník nevznesie námietku premlčania (poukaz na uznesenie ÚS SR sp. zn. II ÚS/167/2019, rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 21Cdo/78/2011). Nestotožňujú sa s právnym názorom súdu, že žalovaný a jeho právni predchodcovia nemohli objektívne vykonávať záložné právo od 23.9.2015 do 4.3.2019, teda od nariadenia predbežného opatrenia okresným súdom v konaní č. k. 10C/664/2015-23 zo dňa 18.9.2015 až do právoplatného skončenia konania sp. zn. 5C/662/2015. Je nesporné, že konanie sp. zn. 10C/664/2015 a konanie sp. zn. 5C/662/2015 sa na žalovaného nevzťahovali, nakoľko žalovaný nebol stranou sporu, a teda ani stranou, na ktorú sa predbežné opatrenie vzťahovalo. Právny predchodca žalovaného VÚB, a.s. začal s výkonom záložného práva 15.12.2010, avšak nevykonával žiadny úkon 5 rokov, pričom následne dochádzalo k postupovaniu pohľadávky na tretie subjekty (dňa 10.4.2015 DONAUFINANCE s.r.o., dňa 11.4.2016 na DF real, s.r.o. a dňa 28.12.2016 na RSQ 1s.r.o.). Reálne sa tak záložné právo nedalo vykonať iba po dobu od 18.9.2015 (nariadenie predbežného opatrenia v konaní sp. zn. 10C/664/2015) do 28.12.2016, kedy sa stal majiteľom pohľadávky žalovaný, ktorý rovnako nevykonával žiadne úkony smerujúce k výkonu záložného práva, pričom mu v tom nič nebránilo (k uvedenému dospel aj Krajský súd v Trnave v uznesení č. k. 25Co/199/2019-143, ktorým potvrdil uznesenie č. k. 35C/15/2019-55, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie na zdržanie sa výkonu záložného práva vo vzťahu k žalovanému v tomto konaní). Takéto konanie „oprávnených subjektov“ nie je možné považovať za riadne uplatňovanie práva a je potrebné právo jedného porovnať aj s právom druhého, ktorým je Ústavou SR zaručené právo žalobcov na bývanie a nedotknuteľnosť obydľia, v ktorom vychovávajú maloleté dieťa, výživou odkázané

na žalobcov. Ak by sa stotožnili s názorom, že samotná realizácia záložného práva môže byť časovo neobmedzená, potom je tu otázka právnej istoty dlžníka vo vzťahu k jeho majetku, a k právu na bývanie, do ktorého môže byť zasahovaná iba ex lege, a v primeranej časovej lehote, a nie neobmedzene, čo pri žalobcoch je už takmer 9 rokov. Takýto spôsob výkonu práva nemožno považovať za legitímny a dôvodný, a ústavne konformný (nesleduje cieľ daný § 151a Občianskeho zákonníka).

12. Žalovaný odvolanie nepodal, k odvolaniu žalobcov uviedol, že napadnutý rozsudok považuje za vecne správny, navrhuje ho potvrdiť a priznať mu nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Spornou ostala otázka, či záložné právo zabezpečujúce pohľadávku žalovaného ako veriteľa je premlčané alebo nie. Medzi stranami bolo s poukazom na § 151 ods. 1 CSP nepochybné, že právny predchodca žalovaného (VÚB, a.s.) podľa § 151l Občianskeho zákonníka písomne oznámil začatie výkonu záložného práva. Okresný súd si osvojil argumentáciu žalovaného a v rozsudku uviedol, že oznámenie o začatí výkonu záložného práva má vo vzťahu k prerušeniu plynutia premlčacej lehoty rovnaké právne účinky ako uplatnenie nároku na plnenie formou žaloby doručovanej súdu. Zo znenia § 112 Občianskeho zákonníka je zrejmé, že na prerušenie plynutia premlčacej lehoty je nevyhnutné uplatnenie práva zákonom určeným spôsobom na súde, alebo orgáne štátnej správy, ktorý je o tom ktorom uplatnenom práve/nároku oprávnený rozhodovať. Nie je možné akceptovať tvrdenie žalobcov o tom, že Okresný úrad Šaľa, katastrálny odbor nie je orgánom oprávneným autoritatívne rozhodovať v otázke vzniku, existencie a zániku záložného práva. Z ustanovení katastrálneho zákona je nepochybné, že práve tento správny orgán rozhodoval o vzniku zmluvného záložného práva zaťažujúceho nehnuteľnosti žalobcov a pred povolením jeho vkladu do katastra nehnuteľností skúmal splnenie zákonných podmienok jeho vzniku. Bez jeho rozhodnutia by toto zmluvné záložné právo nikdy nebolo vzniklo. Ustanovenie § 70 ods. 1 katastrálneho zákona určuje, že údaje uvedené v katastri nehnuteľnosti (potvrdzujúce existenciu práva povinnosti nehnuteľnostiam vzniknutým aj na základe rozhodovacej činnosti tohto správneho orgánu) sa považujú za pravdivé, pokiaľ sa nepreukáže opak. Na spochybnenie existujúcich práv a povinností k nehnuteľnostiam zapísaných v katastri nehnuteľnosti je nevyhnutné správnosť tohto zápisu napadnúť a docieľiť jeho zmenu, napr. aj na základe právoplatného súdneho rozhodnutia. Ak právny predchodca žalovaného, doručoval tomuto správne orgánu oznámenie o začatí výkonu záložného práva, doručoval ho orgánu, ktorý o vzniku záložného práva autoritatívne rozhodoval formou vydania individuálneho správneho rozhodnutia. Len a výlučne tomuto správne orgánu je súčasne zverená právomoc v katastri nehnuteľností vyznačiť poznámku o začatí výkonu záložného práva. Občiansky zákonník a ani iný právny predpis čo i len okrajovo upravujúci otázku záložného práva a jeho výkonu explicitne nerieši otázku, aký právny úkon má za následok prerušenie plynutia premlčacej lehoty vo vzťahu k záložnému právu, je nevyhnutné v súlade s ustanovením § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka aplikovať tzv. analógiu legis. Žalovaný zotrváva na svojom tvrdení, že oznámenie výkonu záložného práva musí mať a má rovnaké právne účinky, ako uplatnenie práva žalobou na súde. Jedine tento výklad môže poskytovať garanciu záložného veriteľa v otázke určenia časového intervalu, v ktorom záložný veriteľ musí, resp. môže realizovať výkon záložného práva. Žalobcovia sa svojou právnou argumentáciou v rozpore s obsahom ustanovenia § 151l ods. 2 Občianskeho zákonníka snažia navodiť taký právny stav, kedy by každé jedno záložné právo, ktoré nebolo vykonané (záloh speňažený a výtazok zo speňaženia zálohu vydaný oprávnenej osobe) pred uplynutím premlčacej lehoty zabezpečovanej pohľadávky, bolo záložným právom premlčaným. Je ale nesporné, že takýto výklad je tendenčný, „šitý na mieru“ žalobcom, je v absolútnom protiklade významom a účelom právneho inštitútu záložného práva a je v rozpore s komplexnou právnou úpravou záložného práva upravenou vo viacerých ustanoveniach toho istého právneho predpisu (Občianskeho zákonníka), resp. vo viacerých samostatných právnych predpisoch. Podobne ako pri exekučnej dražbe, tak ani pri dobrovoľnej dražbe nie je v možnostiach osoby, v prospech ktorej sa dražba vykonáva (v prípade exekučnej dražby oprávnený, v prípade dobrovoľnej dražby navrhovateľ dražby), ani v možnostiach osoby vykonávajúcej dražbu (v prípade exekučnej dražby súdny exekútor, v prípade dobrovoľnej dražby dražobník) ovplyvniť, kedy skutočne dôjde k speňaženiu zálohu. Z pohľadu zachovania právnej istoty záložných veriteľov je potom neakceptovateľný právny názor tvrdiaci, že k premlčaniu záložného práva dôjde v prípade, ak si do uplynutia premlčacej lehoty záložný veriteľ musí neuplatniť svoju pohľadávku v rozvrhu výtazku z už speňaženého zálohu. Je len celkom logické, ak v prípade spočívania premlčacej lehoty, spôsobeného začatím výkonu záložného práva (bez potreby veľakrát neefektívneho predaja nehnuteľností na dražbe) môže byť záloh predávaný bez časového obmedzenia v podobe trojročnej premlčacej lehoty rovnako, ako je to možné v prípade exekučnej dražby. Je nesporné a v súlade s tvrdeniami žalobcov, že začiatok plynutia premlčacej lehoty pohľadávky zabezpečenej záložným právom a premlčacej lehoty záložného práva sú identické.

Rovnako tak je nesporné, že okamih uplynutia týchto dvoch samostatných premlčacích lehôt nemusí byť rovnaký, avšak s poukazom na ustanovenie § 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka v žiadnom prípade nemôže premlčanie záložného práva predchádzať premlčaniu zabezpečovanej pohľadávky. Žalobcovia argumentujú tým, že ustanovenie § 151j ods. 2 Občianskeho zákonníka povyšuje záložné právo na právo absolútne, nepodliehajúce premlčaniu, rovnako tak poukazujú na údajnú nesprávnosť tvrdení žalovaného o tom, že žiadna právna norma záložným veriteľom nikdy neurčovala a ani neurčuje čas, do uplynutia ktorého musia záložné právo reálne vykonať. Žalovanému nie je jasné, z akého dôvodu žalobcovia na strane jednej akceptujú a žiadnym spôsobom nenamietajú situáciu, kedy uspokojenie pohľadávky prostredníctvom súdneho konania a naň nadväzujúcej exekúcie, napr. aj predajom nehnuteľností, môže trvať roky a v niektorých extrémnych prípadoch až desaťročia a pri inom, z hľadiska právnej sily rovnocennom spôsobe uspokojovania pohľadávky formou výkonu záložného práva musí byť táto lehota údajne striktno ohraničená trojročnou premlčacou lehotou záložného práva. Ak zákon kladie na jednu kvalitatívnu úroveň dva rozdielne spôsoby uplatnenia práva v otázke pretrhnutia plynutia premlčacej lehoty, neexistuje racionálny dôvod na aplikovanie rozdielneho prístupu v otázke prípustnej doby spočívania premlčacej lehoty. Ak žiadna právna norma neobsahuje explicitný príkaz adresovaný záložnému veriteľovi reálne vykonať záložné právo (t. j. speňažiť záloh a rozdeliť výťažok z jeho speňaženia) v určenej lehote, nie je možné podľa názoru žalovaného takýto príkaz vo vzťahu k záložnému veriteľovi vysloviť ani v súdnom konaní. Žalobcovia tvrdia, že žalovaný, ako v poradí štvrtý veriteľ pohľadávky evidovanej voči žalobcom ako obligačným dlžníkom a záložcom a súčasne singulárny právny nástupca Všeobecnej úverovej banky, a.s., spoločnosti DONAU FINANCE s.r.o. a spoločnosti OF real s.r.o. mohol od 28.12.2016 pokračovať vo výkone záložného práva napriek existencii neodkladného opatrenia vydaného okresným súdom v konaní sp. zn. 10C/664/2015, pričom musia vedieť, že táto argumentácia je opäť poznačená účelovosťou. Právny predchodca žalovaného v konaní spis. zn. 5C/662/2015 písomne oznámil, že došlo k postúpeniu pohľadávky zabezpečenej záložným právom z jeho právneho predchodcu na žalovaného, v dôsledku čoho žalovaný zo zákona vstúpil aj do právneho postavenia záložného veriteľa a do právneho postavenia účastníka konaní vedených okresným súdom pod sp. zn. 10C/664/2015 a sp. zn. 5C/662/2015. Žalobcovia vedomí si tejto skutočnosti s poukazom na ustanovenie § 80 ods. 1 CSP v konaní sp. zn. 5C/662/2015 navrhli, aby do konania vstúpil namiesto spoločnosti OF real s.r.o. žalovaný. Tento procesný návrh urobili žalobcovia s cieľom premietnuť do aktuálneho okruhu účastníkov daného súdneho konania singulárnu sukcesiu zo spoločnosti OF real s.r.o. na žalovaného. Žalovaný ako subjekt bez výhrad rešpektujúci všetky súdne rozhodnutia ukladajúce mu akékoľvek povinnosti alebo obmedzenia rešpektoval zákaz výkonu záložného práva vyslovený okresným súdom v konaní sp. zn. 10C/664/2015, nakoľko tento dočasný zákaz výkonu záložného práva sa v zmysle § 228 ods. 1 CSP v spojení s § 234 CSP výslovne vzťahoval aj na žalovaného. Počas prvoinštančného konania žalobcovia svoj úsudok o konaní žalovaného v rozpore s dobrými mravmi žiadnym spôsobom ďalej neodôvodňovali ani nevysvetľovali. Rozhodnutie R 98/2000 len opakovane potvrdzuje stranami sporu nespochybnovanú notoriету o akcesorickom charaktere záložného práva. Žalobcovia svojim výkladom toto súdne rozhodnutie posunuli do novej kvalitatívnej roviny, keď sa snažia odvolací súd presvedčiť o tom, že doteraz všeobecne aplikovaný výklad ustanovenia § 151j ods. 2 Občianskeho zákonníka je týmto súdnym rozhodnutím znegovaný. Jediným relevantným rozhodnutím aspoň čiastočne súvisiacim s rozhodovanou vecou je rozhodnutie ÚS SR sp. zn. II ÚS/167/2019, ktoré neguje argumentáciu žalovaného o tom, že žalobcovia sa nemôžu platne domáhať určenia neexistencie záložného práva z dôvodu jeho premlčania, nakoľko prípadné premlčanie záložného práva nemá za následok jeho zánik. Ústavný súd právnym názorom vysloveným v tomto rozhodnutí poprel znenie ustanovenia § 151md Občianskeho zákonníka a ustanovenia § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, čo by teoreticky mohlo svedčiť správnej formulácii petitu žaloby v prípade, ak by záložné právo žalovaného zabezpečujúce jeho pohľadávku bolo skutočne premlčané.

13. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na

verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolanie žalobcov je dôvodné, v dôsledku čoho je nevyhnutné napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie (spolu so závislým výrokom o náhrade trov konania) v zmysle § 388 CSP zmeniť a žalobe vyhovieť.

14. Vzhľadom na to, že odvolací súd vychádzal zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie bez potreby zopakovania či doplnenia dokazovania a dôvodom pre zmenu napadnutého rozsudku je len právne posúdenie otázky výkladu § 112 v spojení s § 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka, odvolací súd nepovažoval za potrebné a účelné na prejednanie odvolania nariaďovať pojednávanie, keď si to nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem (§ 385 ods. 1 CSP). Sporové strany sa k otázke premlčania záložného práva a spočívania premlčacej doby už v priebehu konania na súde prvej inštancie vyjadrovali, preto odvolací súd nepovažoval za potrebné opätovne dávať stranám priestor na vyjadrenie (či už písomné alebo ústne na pojednávaní) k tejto právnej otázke.

15. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu vymedzeným rozsahom a dôvodmi odvolania žalobcov bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vo veci správne, ak žalobu zamietol.

16. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobcovia sú bezpodielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX, vedenom Okresným úradom Šaľa, v poznámke ktorého je vyznačené začatie výkonu záložného práva veriteľa VÚB, a.s. na základe Oznámenia o začatí výkonu záložného práva zo dňa 15.12.2010 predajom zálohu na verejnej dražbe - P 176/2010 a tiež poznámka o začatí konania sp. zn. 5C/662/2015 zo dňa 26.10.2015 pod P 260/2015 (v časti "C" listu vlastníctva je vyznačené ako ťarcha RSQ 1, s.r.o. - Zmluva o postúpení pohľadávky zo dňa 28.12.2016). Dňa 14.4.2009 bola uzatvorená zmluva o poskytnutí úveru HypoPôžička č. U 21230-09 medzi veriteľom VÚB, a.s. a žalobcom 1. ako dlžníkom a žalobkyňou 2. ako spoludlžníkom, na základe ktorej poskytol veriteľ dlžníkom úver v celkovej výške 33.901,98 EUR; z toho časť úveru A vo výške 3.112,60 Eur bola prevedená na osobný účet žalobcu 1., časť úveru B vo výške 151,98 Eur bola prevedená na účet Consumer Finance Holding, a.s. na úhradu výdavkov súvisiacich s poskytnutím úveru, časť úveru C bola určená na úhradu pohľadávok: 1. banky voči klientovi zo zmluvy č. 4545 vo výške 16.265,86 Eur, 2. banky voči klientovi zo zmluvy č. 8512 vo výške 8.379,89 Eur, 3. banky voči klientovi zo zmluvy č. 13959 vo výške 5.991,65 Eur. Poskytnutý úver sa žalobcovia zaviazali splácať formou mesačných anuitných splátok vo výške 287,10 Eur v počte 240 počnúc dňom 20.5.2009. Žiadosťou o úver hypopôžička (spis sp. zn. 5C/662/2015) zo dňa 24.2.2009 žalobcovia žiadali o poskytnutie úveru vo výške 49.790,88 Eur s mesačnou anuitnou splátkou vo výške 428,- Eur a zároveň poskytli údaje o svojich príjmoch a výdavkoch, ako aj údaje o zakladanej nehnuteľnosti. Dňa 14.4.2009 bola uzatvorená Zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam č. Z 21230-09 medzi VÚB, a.s. ako záložným veriteľom a žalobcami 1. a 2. ako záložcami na zabezpečenie pohľadávky záložného veriteľa vzniknutej zo Zmluvy o poskytnutí úveru HypoPôžička vo výške 33.901,98 Eur, a to k nehnuteľnostiam vo vlastníctve záložcov v podiele 1/1 zapísaným na LV č. XXX pre kat. úz. I.. Z čl. 6 zmluvy vyplýva, že v prípade, ak zabezpečovaná pohľadávka nebude včas a riadne splnená, záložný veriteľ písomne upovedomí záložcu a dlžníka o začatí a spôsobe výkonu záložného práva a z výťažku uspokojí zabezpečovanú pohľadávku, a to aj v prípade, že zabezpečovaná pohľadávka je už premlčaná. Záložný veriteľ je oprávnený predatť záloh najskôr po uplynutí 30 dní odo dňa doručenia písomného oznámenia o začatí výkonu záložného práva záložcovi niektorým z ním zvolených spôsobov, najmä predajom na verejnej dražbe podľa zákona č. 527/2002 Z. z. alebo v rámci núteného výkonu podľa § 251 a nasledujúcich OSP alebo podľa § 62 a nasl. Exekučného poriadku (predaj podľa osobitných zákonov). Listom zo dňa 28.07.2010 (spis sp. zn. 5C/662/2015) zaslala Všeobecná úverová banka, a.s. žalobcovi 1. posledný pokus o zmier pred vyhlásením splatnosti úveru, ktorým ho vyzvala k úhrade mesačných anuitných splátok v omeškani v celkovej výške 1.140,50 Eur a poplatkov v omeškaní v celkovej sume 59,76 Eur do 5 dní od doručenia výzvy. Listom zo dňa 14.9.2010 oznámila Všeobecná úverová banka, a.s. žalobcom vyhlásenie splatnosti úveru s tým, že výška ich záväzku ku dňu 14.9.2010 je v sume 35.703,80 Eur, ku ktorej je potrebné pripočítať poplatky v zmysle cenníka vo výške 391,70 Eur. Súčasne uviedla, že vyplatenie úveru musí byť realizované do 30 dní odo dňa vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, pričom márnym uplynutím lehoty pristúpi k realizácii záložného práva v súlade s dojednaním v záložnej zmluve (žalobcovia list prevzali dňa 16.9.2010). Listom zo dňa 15.12.2010 bolo Všeobecnou úverovou bankou žalobcom oznámené začatie realizácie záložného práva v zmysle § 151i OZ a bodu 6. Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti č. Z 21230-9 zo dňa 14.4.2009, z dôvodu, že napriek výzve VÚB, a.s. nebol splatený úver, ktorý im bol poskytnutý na základe Zmluvy o poskytnutí úveru

HypoPôžička č. U 21230-09 zo dňa 14.4.2009 (že výška zabezpečenej pohľadávky je ku dňu 39.179,64 Eur s príslušenstvom a túto je nutné uhradiť do 30 dní od doručenia tohto oznámenia. Spôsobom výkonu záložného mal byť predaj zálohu na dobrovoľnej dražbe v zmysle zák. č. 527/2002 Z.z., od doručenia tohto oznámenia dlh neuhradí). Oznámenie o začatí realizácie záložného práva bolo doručené Správe katastra Šaľa dňa 30.12.2010 a zapísané v KN dňa 31.12.2010. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 10.4.2015 postúpila Všeobecná úverová banka, a.s. pohľadávku voči žalobcom postupníkovi DONAU Finance, s.r.o. Listom zo dňa 27.5.2015 vyzval dražobník WEMOVE INVESTMENTS, a.s. žalobcov na sprístupnenie nehnuteľností za účelom vykonania znaleckého ocenenia a na oznámenie relevantných skutočností (žalobcovia výzvu prevzali dňa 29.5.2015). Dražobník, spolu so sprievodným listom zo dňa 24.7.2015 zaslal žalobcom znalecký posudok obsahujúci ohodnotenie predmetu dražby č. 79/2015, ktorý prevzal žalobca 1. dňa 28.07.2015 a žalobkyňa 2. dňa 27.07.2015. Podľa oznámenia o dražbe sp. zn. D BB 82002015 zo dňa 30.7.2015 sa dražba nehnuteľností vo vlastníctve žalobcov mala uskutočniť dňa 23.9.2015; navrhovateľom dražby bola spoločnosť DONAU Finance, s.r.o. a dražobníkom spol. WEMOVE INVESTMENTS, a.s. (oznámenie bolo doručené žalobcom dňa 31.7.2015). Listami zo dňa 9.9.2015 označenými ako „Dovolenie sa premlčania záložného práva - námietka premlčania“ žalobcovia oznámili spoločnosti DONAU Finance, s.r.o., ako aj dražobníkovi WEMOVE INVESTMENTS, a.s., že záložné právo záložného veriteľa spoločnosti DONAU Finance, s.r.o. je už premlčané. Listom zo dňa 18.9.2015 oznámil dražobník stanovisko k vznesenej námietke premlčania záložného práva, pričom uviedol, že plynutie premlčacej lehoty vo vzťahu k záložnému právu bolo prerušené doručením písomného oznámenia o začatí výkonu záložného práva záložcom a ostatným taxat. uvedeným osobám v ust. § 17 ods. 5 zákona č. 527/2002 Z.z. a zároveň, že pohľadávka záložného veriteľa v čase konania dražby nie je premlčaná. Uznesením č. k. 10C/664/2015-23 zo dňa 18.9.2015 okresný súd nariadil predbežné opatrenie, ktorým uložil odporcom 1. (DONAU Finance, s.r.o.) a 2. WEMOVE INVESTMENTS, a.s. zdržať sa nakladania s nehnuteľnosťami vo vlastníctve žalobcov zapísanými na LV č. XXX kat. úz. I., najmä predajom nehnuteľností na dobrovoľnej dražbe až do právoplatného skončenia konania vo veci samej (nadobudlo právoplatnosť dňa 10.2.2016 a vykonateľnosť dňa 23.9.2015). Dražobník WEMOVE INVESTMENTS, a.s. dňa 23.9.2015 oznámil upustenie od dražby sp. zn. D BB 82002015 v súlade s ust. § 19 ods. 1 písm. b/ zákona č. 527/2002 Z. z. (doručené žalobcom dňa 29.9.2015). Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 11.4.2016 postúpila spol. DONAU Finance, s.r.o. pohľadávku voči žalobcom postupníkovi DF real, s.r.o. Listom zo dňa 2.5.2016 oznámila spoločnosť DONAU Finance, s.r.o. žalobcovi 1. postúpenie predmetnej pohľadávky na postupníka - spoločnosť DF real, s.r.o. na základe Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 11.4.2016. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 28.12.2016 postúpila spol. DF real, s.r.o. pohľadávku voči žalobcom postupníkovi RSQ 1, s.r.o. (žalovanému). Listom zo dňa 22.3.2017 oznámila spoločnosť DF real, s.r.o. žalobcovi 1. postúpenie predmetnej pohľadávky na postupníka - žalovaného na základe Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 28.12.2016. Z pripojeného spisu okresného súdu sp. zn. 5C/662/2015 vyplýva, že žalobcovia sa žalobou, doručenou súdu dňa 23.10.2015, proti žalovaným 1. DF REAL s.r.o., IČO: 45994056, 2. WEMOVE INVESTMENT, a.s., IČO: 364343361, domáhali, aby súd určil, že pohľadávka žalovaného 1. (DF REAL s.r.o., IČO: 45994056) voči žalobcom, ktorá vznikla zo zmluvy o poskytnutí úveru zo dňa 14.4.2009, zanikla a zároveň, aby súd určil, že záložné právo žalovaného 1. voči žalobcom, ktoré vzniklo na základe zmluvy o zriadení záložného práva č. Z-21230-09 zo dňa 14.04.2009 a ktoré je evidované v katastri nehnuteľností pod V - 458/2009, viažúce sa k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXX vedeným Okresným úradom Šaľa, katastrálny odbor, k.ú. I., zaniklo. Rozsudkom č. k. 5C/662/2015-105 zo dňa 20.12.2016 okresný súd žalobu zamietol (v odôvodnení uviedol, že pokiaľ ide o prvý požadovaný petit, že vzhľadom na splatnosť pohľadávky po vyhlásení okamžitej splatnosti úveru dňom 14.9.2010, všeobecná trojročná premlčacia doba uplynula síce dňom 14.9.2013 a teda ku dňu 9.9.2015 bola pohľadávka žalovaného 1. skutočne premlčaná, avšak nezanikla podľa ust. § 578 OZ. Súd nemohol žalobe vyhovieť ani v druhej časti žalobného petitu, nakoľko nebolo preukázané, že by záložné právo zaniklo podľa žalobcami označeného ust. § 151 md ods. 1 písm. a/ OZ (zánikom zabezpečenej pohľadávky), nakoľko nemal za preukázané, že by zabezpečená pohľadávka zanikla. Zároveň nemal za preukázané, že by záložné právo zaniklo iným z taxatívne uvedených spôsobov podľa ust. § 151 md ods. 1 OZ. Odvolací súd rozsudkom č. k. 10Co/102/2017 - 247 zo dňa 19.12.2018 (právoplatný dňa 4.3.2019), zamietol návrh žalobcov, aby do konania namiesto doterajšej žalovanej 1. vstúpila obchodná spoločnosť RSQ 1 s.r.o., J. Chalupku 8, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 48319643 (výrok I.), napadnutý rozsudok v časti o zamietnutí žaloby vo vzťahu k žalovanej 1. a v časti o nepriznaní náhrady trov prvoinštančného konania žalovanej 1/ zrušil a konanie zastavil (výrok II.), napadnutý rozsudok v časti o zamietnutí žaloby vo vzťahu k žalovanej 2. potvrdil (výrok III.), napadnutý rozsudok súdu v časti o priznaní žalovanej 2/ náhrady trov právneho zastúpenia vo výške 100% zmenil tak, že žalovaná 2. má proti žalobcom nárok

na náhradu trov prvoinštančného konania v plnom rozsahu (výrok IV.) a súčasne priznal žalovanej 2. nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcom v plnom rozsahu. Výroky I. a II. rozsudku odôvodnil tým, že sice po začatí konania nastala právna skutočnosť, s ktorou sa spája prevod alebo prechod práv a povinností, o ktorých sa koná, a žalobcovia navrhli, aby do konania na miesto žalovanej 1. vstúpila spoločnosť RSQ 1 s.r.o., IČO: 48319643; avšak odvolací súd návrhu žalobcov zo dňa 26.2.2018 nemohol vyhovieť, nakoľko žalovaná 1. bola vymazaná z obchodného registra už 2.6.2017, jej právny nástupca obchodná spoločnosť CRIM, s.r.o., IČO: 36728551, bola vymazaná z obchodného registra 23.6.2017, a jej právny nástupca obchodná spoločnosť Samoa s. r. o., IČO: 46809023 bola vymazaná z obchodného registra 22.7.2017 a zanikla bez právneho nástupcu. Z uvedeného vyplýva, že žalovaná 1. zanikla počas konania skôr ako sa konanie právoplatne skončilo bez právneho nástupcu, a to ešte pred podaním návrhu žalobcov na zmenu subjektu na strane žalovanej 1. Potvrdenie zamietajúcej časti rozsudku voči žalovanej 2. (výrok III.) odôvodnil tým, že žalovaná 2/ nebola a nie je v predmetnom konaní pasívne vecne legitimovaná.

17. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis, alebo ak sice aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

18. Podľa § 552 Občianskeho zákonníka, pohľadávku možno zabezpečiť aj záložnou zmluvou. Ako sa zabezpečuje pohľadávky zálohom veci alebo práva, je upravené v časti o vecných právach.

19. Podľa § 151a Občianskeho zákonníka, záložné právo slúži na zabezpečenie pohľadávky a jej príslušenstva tým, že záložného veriteľa oprávňuje uspokojiť sa alebo domáhať sa uspokojenia pohľadávky z predmetu záložného práva (ďalej len „záloh“), ak pohľadávka nie je riadne a včas splnená.

20. Podľa § 151c ods. 3 Občianskeho zákonníka, záložné právo prechádza pri prevode alebo prechode pohľadávky zabezpečenej záložným právom na nadobúdateľa pohľadávky. To platí aj vtedy, ak ide o inú zmenu v osobe oprávnenej zo zabezpečenej pohľadávky.

21. Podľa § 151e ods. 2 Občianskeho zákonníka záložné právo k nehnuteľnostiam, bytom a nebytovým priestorom vzniká zápisom v katastri nehnuteľností, ak osobitný zákon 3c) neustanovuje inak.

22. Podľa § 151j ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak pohľadávka zabezpečená záložným právom nie je riadne a včas splnená, môže záložný veriteľ začať výkon záložného práva. V rámci výkonu záložného práva sa záložný veriteľ môže uspokojiť spôsobom určeným v zmluve alebo predajom zálohu na dražbe podľa osobitného zákona, 3e) alebo domáhať sa uspokojenia predajom zálohu podľa osobitných zákonov, 3f) ak tento zákon alebo osobitný zákon neustanovuje inak.)

23. Podľa § 151j ods. 2 Občianskeho zákonníka ak pohľadávka zabezpečená záložným právom nie je riadne a včas splnená, môže sa záložný veriteľ uspokojiť alebo domáhať sa uspokojenia zo zálohu aj vtedy, keď zabezpečená pohľadávka je premlčaná.

24. Podľa § 151l ods. 1, ods. 4 Občianskeho zákonníka, začatie výkonu záložného práva je záložný veriteľ povinný písomne oznámiť záložcovi a dlžníkovi, ak osoba dlžníka nie je totožná s osobou záložcu, a pri záložných právach registrovaných v registri záložných práv aj zaregistrovať začatie výkonu záložného práva v tomto registri, ak tento zákon alebo osobitný zákon neustanovuje inak. V písomnom oznámení o začatí výkonu záložného práva záložný veriteľ uvedie spôsob, akým sa uspokojí alebo sa bude domáhať uspokojenia zo zálohu. Ak je záložné právo zapísané v katastri nehnuteľností, záložný veriteľ je povinný jedno vyhotovenie oznámenia o začatí výkonu záložného práva zaslať príslušnému okresnému úradu, ktorá začatie výkonu záložného práva vyznačí v katastri nehnuteľností.

25. Podľa § 151m ods. 1 Občianskeho zákonníka, predat' záloh spôsobom určeným v zmluve o zriadení záložného práva alebo na dražbe môže záložný veriteľ najskôr po uplynutí 30 dní odo dňa oznámenia o začatí výkonu záložného práva záložcovi a dlžníkovi, ak osoba dlžníka nie je totožná s osobou záložcu, ak osobitný zákon neustanovuje inak. Ak je záložné právo registrované v registri záložných práv a deň registrácie začatia výkonu záložného práva v registri záložných práv je neskorší, ako deň oznámenia o

začatí výkonu záložného práva záložcovi a dlžníkovi a ak osoba dlžníka nie je totožná s osobou záložcu, 30-dňová lehota začína plynúť odo dňa registrácie začatia výkonu záložného práva v registri záložných práv.

26. Podľa § 151 md ods. 1 Občianskeho zákonníka, záložné právo zaniká a) zánikom zabezpečenej pohľadávky, b) zánikom všetkých vecí, práv alebo iných majetkových hodnôt, na ktoré sa záložné právo vzťahuje, c) ak sa záložný veriteľ vzdá záložného práva, d) uplynutím času, na ktorý bolo záložné právo zriadené, e) vrátením veci záložcovi, ak záložné právo vzniklo odovzdaním veci, f) ak záložca previedol záloh v bežnom obchodnom styku v rámci výkonu predmetu podnikania alebo ak bol v čase prevodu alebo prechodu zálohu nadobúdateľ zálohu pri vynaložení náležitej starostlivosti dobromyseľný, že nadobúda záloh nezaťažený záložným právom, g) ak záložca previedol záloh a zmluva o zriadení záložného práva určuje, že záložca môže záloh alebo časť zálohu previesť bez zaťaženia záložným právom, h) iným spôsobom dohodnutým v zmluve o zriadení záložného práva alebo vyplývajúcim z osobitného predpisu, i) ak sa vykonalo bez ohľadu na rozsah uspokojenia veriteľa.

27. Podľa § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia úverovej zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

28. Podľa § 1 ods. 2 písm. e) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov, v znení účinnom ku dňu 14.4.2009, zákon sa nevzťahuje na zmluvy o poskytnutí úveru do 200 EUR a nad hodnotu 20 000 EUR; ak je na rovnaký účel uzavretých viac zmlúv o spotrebiteľskom úvere medzi tým istým veriteľom a spotrebiteľom, súhrn všetkých zmlúv o spotrebiteľskom úvere sa považuje za jediný spotrebiteľský úver.

29. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

30. Premlčanie je kvalifikované uplynutie času, v dôsledku ktorého je možné odvrátiť súdnu vymáhateľnosť vznesenou námietkou. V zmysle uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 1 M Cdo 8/2008 zo dňa 31.07.2009 je „účelom právnej úpravy inštitútu premlčania v občianskoprávných vzťahoch, aby oprávnený subjekt (veriteľ) pod hrozbou sankcie premlčania uplatnil (vykonal) svoje právo v stanovenej premlčacej dobe - teda včas. Účinné vznesenie námietky premlčania práva znamená, že súd oprávnenej osobe nemôže premlčané právo priznať, keďže vznesením námietky premlčania zaniká nárok na autoritatívnu vynúiteľnosť uplatneného práva.“ V inštitúte premlčania sa pritom prejavuje pravidlo vigilanti bus iura scripta sunt, a teda zákony sú písané pre bdelych, resp. právo patrí bdelym.

31. Podľa § 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka, premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

32. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

33. Podľa § 112 Občianskeho zákonníka, ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje, premlčacia doba od tohto uplatnenia po dobu konania neplynie. To platí aj o práve, ktoré bolo právoplatne priznané a pre ktoré bol na súde alebo u iného príslušného orgánu navrhnutý výkon rozhodnutia.

34. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie správne uzavrel, že Zmluva o poskytnutí úveru HypoPôžička č. U21230-09 uzavretá žalobcami ako dlžníkmi a právnych predchodcom žalovaného VÚB, a.s. ako veriteľom uzavretá dňa 14.4.2009, ktorej uzavretie nebolo sporné, je spotrebiteľskou zmluvou podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, aj keď úver poskytnutý veriteľom nie je spotrebiteľským úverom s poukazom na § 2 písm. e) zákona č. 25/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Taktiež prvoinštančný súd správne uzavrel, že nebolo sporným, že samotná úverová pohľadávka je už premlčaná, keď právny predchodca žalovaného (VÚB, a.s.) pre nesplácanie úveru žalobcami, úver zosplatnil dňa 14.9.2010, a teda prvýkrát si mohol právo na zaplatenie pohľadávky uplatniť žalobou na súde dňa 15.9.2010 a keďže tak neurobil, jeho právo sa premlčalo dňa 15.9.2013 (podľa § 101 Občianskeho zákonníka pozn. odvolacieho súdu).

35. Keďže žalobcovia vzniesli námietku premlčania záložného práva, ktoré bolo zriadené za účelom zabezpečenia pohľadávky zo Zmluvy o poskytnutí úveru HypoPôžička č. U 21230-09 zo dňa 14.4.2009, záložnou zmluvou zo dňa 14.4.2009 súd prvej inštancie sa konaní dôvodne zaoberal posúdením vznesenej námietky premlčania. Odvolací súd poukazuje na uznesenie NS SR sp. zn. 1MCdo/8/2008 R31/2010, z ktorého záveru vyplýva, že vzniesť námietku premlčania možno aj v určovacom spore ako aj na rozhodnutie ÚS SR sp. zn. II. ÚS 250/2011, z ktorého vyplýva právny názor týkajúci sa možnosti vzniesť námietku premlčania záložnom po uplynutí premlčacej doby zabezpečenej záložným právom.

36. Vznesením námietky premlčania a dovolaním sa premlčania záložného práva zo strany žalobcu, stráca žalovaný ako záložný veriteľ možnosť domáhať sa uspokojenia zo zálohu, pretože jeho záložné právo je premlčané. Záložné právo po vznesení námietky premlčania (dovolaní sa premlčania) zostáva v podobe naturálnej obligácie, jeho ďalšia existencia nemá žiaden zmysel, pretože je nerealizovateľné a možno sa úspešne domáhať určenia, že záložné právo k zálohu neexistuje, a na základe takéhoto rozhodnutia súdu je potom možné dosiahnuť výmaz záložného práva z katastra nehnuteľností aj proti vôli záložného veriteľa. K takémuto záveru dospel aj Najvyšší súd Českej republiky v rozsudku zo dňa 21.12.2010 vo veci sp. zn. 21Cdo/2185/2009, v ktorom uviedol, že ak sa záložca dôvodne dovolal premlčania záložného práva, je nepochybné, že záložný veriteľ sa už nemôže domôcť predaja alebo iného speňaženia zálohu a teda ani uspokojenia zabezpečenej pohľadávky z výťažku zo speňaženia zálohu a že záložné právo nemôže naďalej (ani v budúcnosti) byť spôsobilým právnym prostriedkom na uspokojenie zabezpečenej pohľadávky. Záložné právo v podobe naturálnej obligácie, ktoré je nevykonateľné z dôvodu vznesenia námietky premlčania a dovolania sa premlčania, teda nemá zmysel a nemôže slúžiť potrebám praktického života, preto je potrebné určiť, že záložné právo neexistuje, keďže je nevykonateľné.

37. Záložné právo sa premlčí vo všeobecnej premlčacej lehote, ktorá je podľa Občianskeho zákonníka trojročná, pričom lehota začína plynúť od momentu, kedy sa mohlo záložné právo vykonať po prvýkrát. Vo vzťahu k zabezpečenej pohľadávke má záložné právo akcesorickú povahu a nepremlčí sa skôr ako zabezpečená pohľadávka. Je to v dôsledku vzájomnej previazanosti právneho vzťahu založeného zmluvou záložnou a zmluvou, na základe ktorej vznikla zabezpečená pohľadávka. Z uvedeného dôvodu bolo povinnosťou okresného súdu preskúmať najskôr, či došlo k premlčaniu hlavného záväzku. Čo okresný súd splnil s poukazom na uvedené v odseku 34, keď uzavrel, že úverová pohľadávka je premlčaná dňom 15.9.2013. Premlčaniu podlieha aj záložné právo, čo vyplýva z ustanovenia § 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka a premlčí sa vo všeobecnej trojročnej premlčacej lehote v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka, keď uvedené už správne konštatoval aj súd prvej inštancie v odseku 50 odôvodnenia napadnutého rozsudku. Odvolací súd poukazuje na to, že námietku premlčania záložného práva môže vzniesť iba záložca a po prvýkrát tak môže úspešne urobiť až v momente, keď uplynula aj premlčacia doba zabezpečovanej pohľadávky a nielen trojročná premlčacia doba pre premlčanie práva záložného veriteľa domáhať sa uspokojenia zo zálohu. Premlčacia doba potom v danej veci začína plynúť od momentu, kedy sa mohlo záložné právo vykonať po prvý raz. V zmysle čl. 6 bod 6.1. zmluvy o záložnom práve (zo dňa 14.4.2009) sa zmluvné strany dohodli, že ak nebude pohľadávka veriteľa riadne a včas splnená, upovedomí záložný veriteľ písomne záložcu a dlžníka o začatí a spôsobe výkonu záložného práva, bod 6.2. záložný veriteľ je oprávnený predat' záloh niektorým z nižšie uvedených spôsobov najskôr po uplynutí 30 dní odo dňa doručenia písomného oznámenia o začatí výkonu záložného práva záložcovi. K tomuto oznámeniu došlo listom zo dňa 15.12.2010, ktorým VÚB, a.s. (právny predchodca žalovaného) oznámila žalobcom začatie výkonu záložného práva podľa § 1511 Občianskeho zákonníka z dôvodu nesplácania úveru, ktorého doručenie žalobcom nie je sporné

s poukazom na obsah žaloby žalobcov (zo dňa 19.3.2019), v ktorej túto skutočnosť potvrdili (čl. 8 rub) a zároveň uviedli, že k výkonu záložného práva mohlo prvý raz dôjsť uplynutím lehoty 30 dní, t. j. dňom 14.1.2011. S poukazom na vykonané dokazovanie súdom prvej inštancie nie je sporné ani, že Oznámenie o začatí výkonu záložného práva zo dňa 15.12.2010 bolo oznámené príslušnému katastrálnemu úradu dňa 30.12.2010 a následne aj došlo k zápisu poznámky P 176/2010 na list vlastníctva č. XXX.

38. Žalovaný v konaní tvrdil, že okamihom doručenia oznámenia o začatí výkonu záložného práva a jeho registráciou v príslušnom registri došlo k prerušeniu plynutia premlčacej doby vo vzťahu k záložnému právu v zmysle § 112 Občianskeho zákonníka s čím sa prvoinštančný súd stotožnil a v odseku 52 odôvodnenia napadnutého rozsudku uzavrel, že veriteľ uplatnil v premlčacej dobe právo u príslušného orgánu (v tom čase u príslušnej Správy katastra) doručením oznámenia o začatí výkonu záložného práva dňa 30.12.2010. Zároveň okresný súd uzavrel, že práve doručenie oznámenia o začatí výkonu záložného práva v zmysle § 151l ods. 1 Občianskeho zákonníka a jeho zápis v katastri nehnuteľností je prvým právnym úkonom nevyhnutným na reálne vykonanie platne existujúceho záložného práva. Teda k prerušeniu plynutia premlčacej doby vo vzťahu k záložnému právu došlo podľa okresného súdu dňa 30.12.2010, pričom v súdnej veci sa právo mohlo vykonať od 15.9.2010, preto ak bol výkon záložného práva oznámený správe katastra (t. č. okresnému úradu) dňa 30.12.2010 bolo záložné právo uplatnené v rámci premlčacej doby.

39. Iba ak uplatní veriteľ právo na príslušnom orgáne v čase stanovenom právnym predpisom (v premlčacej dobe) dlžník nemôže úspešne voči nemu namietat premlčanie práva. V dôsledku uplatnenia práv premlčacia doba neplynie, a to po celú dobu, po ktorú konanie trvá. Po celú dobu trvania konania sa premlčanie neskončí za predpokladu, že veriteľ v začatom konaní riadne pokračuje (§ 112 Občianskeho zákonníka). Občiansky zákonník v ustanovení § 112 Občianskeho zákonníka upravuje zastavenie (spočívanie) premlčania iba v tom prípade, ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje. Za uplatnenie práva, ktorého cieľom je zachovanie premlčacej doby, je treba považovať len taký úkon oprávneného, ktorý smeruje k tomu, aby bolo rozhodnuté o existencii daného práva. V konaní riadne pokračuje účastník vtedy, ak nebráni svojimi procesnými úkonmi jeho náležitému priebehu tak, aby toto konanie mohlo skončiť meritórnym rozhodnutím. Podľa právnej úpravy účinnej do 30. júna 2016 súdna prax ustálila sa v názore, že v prípade, ak účastník vzal žalobu späť alebo v konaní prerušenom podľa ustanovenia § 110 O.s.p., prípadne iným obdobným úkonom alebo nečinnosťou napriek výzve spôsobil, že konanie nemohlo skončiť rozhodnutím veci nastáva stav, ako keby ku konaniu vôbec nedošlo (porovnaj rozhodnutia sp. zn. 4 Cz 8/78, sp. zn. 2 Cdo 9/1999, sp. zn. 3 MCdo 12/2005) pozri NS SR sp. zn. 1Cdo/47/2018.

40. So záverom okresného súdu uvedeným v odseku 38 sa odvolací súd nestotožnil, a teda prisvedčil argumentácii žalobcom, ktorí záver o prerušení plynutia premlčacej doby záložného práva namietali. Odvolací súd poukazuje na to, že po uplatnení práva na účely ust. § 112 Občianskeho zákonníka, možno rozumieť taký úkon oprávneného, ktorý smeruje k tomu, aby o jeho práve bolo rozhodnuté. Uplatnením práva sa podľa tohto ustanovenia rozumie uplatnenie práva na súde v civilnom, trestnom, priestupkovom alebo v obdobnom konaní. Po odpadnutí prekážky, ktorá spôsobila spočívanie premlčania, môže plynúť premlčacia doba ďalej v čase, ktorý ostáva do jej skončenia, pričom sa započítava čas, ktorý uplynul od začiatku jej plynutia až do vyskytnutia sa prekážky. Základnou podmienkou, aby došlo k spočívaniu premlčacej lehoty je, aby veriteľ dotknuté právo uplatnil buď na súde alebo u iného, avšak nevyhnutne príslušného orgánu, ktorým môže byť napr. v zmysle zák. č. 244/2002 Z. z. i rozhodcovský súd, priestupkový orgán v rámci priestupkového konania. Zo znenia ust. § 112 Občianskeho zákonníka je možné a contrario vyvodit', že ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo u iného nepríslušného orgánu, premlčacia doba od uplatnenia po dobu trvania konania plynie naďalej a nedochádza k jej spočívaniu. Na rozdiel od súdu prvej inštancie má odvolací súd za to, že takýmto orgánom nie je príslušná správa katastra (toho času okresný úrad), ktorému veriteľ dňa 30.12.2010 postupom podľa § 151l ods. 3 Občianskeho zákonníka doručil Oznámenie o začatí výkonu záložného práva zo dňa 15.12.2010, a ktorý aj následne postupom podľa § 39 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností zapísal poznámku (P-176/2010) na LV č. 199. K uvedenému ešte odvolací súd dopĺňa, že ustanovenie § 38 zákona č. 162/1995 Z. z. rozlišuje dva druhy poznámok: 1. poznámky o skutočnostiach, ktoré obmedzujú vlastníka nakladať s nehnuteľnosťou, a 2. poznámky, ktoré informujú o nehnuteľnosti alebo o práve k nehnuteľnosti, pričom typickým príkladom informatívnej poznámky je poznámka o začatí výkonu záložného práva. Z gramatického výkladu pojmu „orgán“ vyplýva, že má ísť o štátny orgán, teda

verejnoprávnu inštitúciu zriadenú podľa verejného práva, nie o obchodnú spoločnosť zriadenú podľa súkromného práva.

41. Z uvedeného v odseku 39 a 40 vyplýva, že príslušný okresný úrad (správa katastra), nie je orgán, u ktorého by sa malo uplatniť právo a v tomto je potrebné dať za pravdu odvolateľovi. Odvolací súd konštatuje, že v danej veci nedošlo k prerušeniu plynutia premlčacej doby záložného práva doručením oznámenia o začatí výkonu záložného práva príslušnému okresnému úradu dňa 30.12.2010 tak ako to (nesprávne) konštatoval okresný súd, a teda vec nesprávne právne posúdil. Naostatok, teda ani nemohla byť splnená podmienka spočívania premlčacej doby podľa § 112 Občianskeho zákonníka spočívajúca v tom, že žalovaný v začatom konaní riadne pokračuje (pozri napr. R 3/2001 porovnaj 5 Cdo 278/2007).

42. Premlčacia doba môže v zmysle § 112 Občianskeho zákonníka spočívať, ak 1/ veriteľ uplatnil právo na súde alebo u iného príslušného orgánu a 2/ v začatom konaní riadne pokračuje. V danom prípade s poukazom na uvedené v odseku 41 nedošlo k splneniu už k prvej z podmienok v zmysle § 112 Občianskeho zákonníka.

43. Z vyššie uvedeného teda vyplýva, že námietka premlčania záložného práva vznesená žalobcami bola dôvodná, pričom žalobcami účinne vznesená námietka premlčania bráni súdnej vymáhateľnosti premlčaného práva a okamihom jej vznesenia došlo k zániku nároku veriteľa - žalovaného na jej súdnu vymáhateľnosť. Odvolací súd má na rozdiel od súdu prvej inštancie za to, že podľa § 101 Občianskeho zákonníka začala žalovanému (resp. jeho právnym predchodcom) ako záložnému veriteľovi plynúť premlčacia lehota na domáhanie sa uspokojenia zo zálohu dňa 16.12.2010 (deň nasledujúci po Oznámení o začatí výkonu záložného práva zo dňa 15.12.2010), resp. dňa 15.1.2010 (deň nasledujúci po uplynutí 30 dní v zmysle článku 6 bod 6.2 Zmluvy o záložnom práve zo dňa 14.4.2009) a uplynula dňa 16.12.2013, resp. 16.1.2014, čím bola splnená aj podmienka podľa § 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka (záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka), keď pohľadávka bola premlčaná dňa 15.9.2013.

44. S ohľadom na to, že v konaní nebolo preukázané splnenie už prvej podmienky podľa § 112 Občianskeho zákonníka (uplatnenie práva na príslušnom orgáne) nebolo potrebné skúmať splnenie predpokladu ohľadom riadneho pokračovania v konaní podľa § 112 Občianskeho zákonníka. K uvedenému už len odvolací súd dopĺňa, že ani skutočnosť, že právnym predchodcom žalovaného, resp. žalovanému bolo uložená povinnosť neodkladným opatrením uložená povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva k predmetným nehnuteľnostiam nič nemení na to, že žalovaný resp. jeho právni predchodcovia mohli a mali, ak mienili zabrániť uplynutiu premlčacej doby, uplatniť svoje právo na súde podaním žaloby, právnym dôsledkom čoho by bolo v zmysle § 112 Občianskeho zákonníka spočívanie premlčacej doby. Veriteľ sa svojho práva v priebehu plynutia premlčacej lehoty nedomáhal jeho uplatnením na súde, námietka žalobcov bola úspešne uplatnená.

45. Odvolací súd dopĺňa, že výkon záložného práva dražobnou spoločnosťou nespadá pod ustanovenie § 112 Občianskeho zákonníka. (Ani) dražobná spoločnosť nie je orgánom, u ktorého by sa malo uplatniť právo a samotná dražba nie je uplatnením práva podľa uvedeného ustanovenia. Aj keď samotný žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu poukazuje na použitie analógie podľa § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka, s čím sa nemožno stotožniť.

46. Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti uprednostňuje materiálne poňatie právneho štátu, ktoré spočíva okrem iného na interpretácii právnych predpisov z hľadiska ich účelu a zmyslu, pričom pri riešení (rozhodovaní) konkrétnych prípadov sa nesmie opomínať, že prijaté riešenie (rozhodnutie) musí byť akceptovateľné aj z hľadiska všeobecne ponímanej spravodlivosti (m. m. IV. ÚS 1/07, IV. ÚS 75/08, I. ÚS 57/07, I. ÚS 82/07, IV. ÚS 182/07). Všeobecný súd pri svojom rozhodovaní nie je doslovným znením zákonného ustanovenia viazaný absolútne. Môže, dokonca sa musí od neho (od doslovného znenia právneho textu) odchyliť v prípade, ak to vyžaduje účel zákona, systematická súvislosť alebo požiadavka ústavou súladného výkladu zákonov a obdobných všeobecne záväzných právnych predpisov (čl. 152 ods. 4 ústavy). Samozrejme, i v týchto prípadoch sa musí vyvarovať svojvôle (arbitrárnosti) a svoju interpretáciu právnej normy musí založiť na racionálnej argumentácii (m. m. III. ÚS 72/2010). V prípadoch nejasnosti alebo nezrozumiteľnosti znenia ustanovenia právneho predpisu alebo v prípade rozporu tohto znenia so zmyslom a účelom príslušného ustanovenia, o ktorého jednoznačnosti niet pochybnosti, možno uprednostniť výklad e ratione legis pred doslovným gramatickým (jazykovým)

výkladom. Viazanosť štátnych orgánov v zmysle čl. 2 ods. 2 ústavy totiž neznamená výlučnú a bezpodmienečnú nevyhnutnosť doslovného gramatického výkladu aplikovaných zákonných ustanovení. Ustanovenie čl. 2 ods. 2 ústavy nepredstavuje iba viazanosť štátnych orgánov textom, ale aj zmyslom a účelom zákona (III. ÚS 341/07). Ústavne konformný výklad je príslušný orgán verejnej moci povinný uplatňovať vo vzťahu ku všetkým účastníkom konania a zároveň garantovať ich primeranú rovnováhu tak, aby bolo rozhodnutie v predmetnej veci akceptovateľné z hľadiska požiadaviek vyplývajúcich jednak z ústavy, ako aj medzinárodných zmlúv o ľudských právach a základných slobodách, ktorými je Slovenská republika viazaná. (viď nález I. ÚS 331/2019)

47. V spojení s uvedeným v odseku 45 a 46 odvolací súd konštatuje, že ustanovenie § 112 Občianskeho zákonníka treba vykladať podľa jeho účelu a pokiaľ by zákonodarca mal v úmysle uvedené ustanovenie aplikovať aj na konania o dobrovoľných dražbách, mal časový priestor tak urobiť. V tomto kontexte je nutné prihliadnuť i na § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa použijú vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Citované ustanovenie ukladá orgánu aplikujúcemu právo použiť v prospech spotrebiteľa všetky ustanovenia, ktoré sú pre spotrebiteľa ako slabšiu stranu v spore priaznivejšie. Z uvedeného dôvodu má súd pri posudzovaní každej spornej otázky aplikovať právnu úpravu, ktorá je priaznivejšia pre spotrebiteľa.

48. V závere odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie správne uzavrel v odseku 48 odôvodnenia napadnutého uznesenia, že žalobcovia majú naliehavý právny záujem (§ 137 písm. c/ CSP) na požadovanom určení. Platí, že naliehavosť právneho záujmu je daná vtedy, ak je právny vzťah, resp. právo, medzi stranami sporné alebo vyvolávajúce stav neistoty právneho postavenia žalobcu, ktorý nemožno odstrániť inak než určovacím výrokom a existuje potreba odstránenia tejto neistoty, ohrozenia práva alebo právneho vzťahu. Uvedené skúma súd ex offa a posudzuje, či je podaná žaloba vhodný procesný nástroj ochrany práva žalobcu a či sa ňou môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva. Obdobný názor vyslovil aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku sp. zn. 5Cdo/31/2011. Požadovaným určením aj podľa odvolacieho súdu možno dosiahnuť odstránenie právnej neistoty, v ktorej sa žalobcovia ocitli v súvislosti s úkonmi smerujúcimi k realizácii záložného práva, naviac žalobcovia podaním žaloby dňa 9.5.2019 na okresný súd postupovali v súlade s rozhodnutím okresného súdu v uznesení č. k. 35C/15/2019-55 zo dňa 2.4.2019 (v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 25Co/199/2019-143 zo dňa 27.11.2019), ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie, pričom žalobcom bolo uložené podať žalobu vo veci samej, o určenie, že nehnuteľnosti nie sú zaťažené záložným právom.

49. S poukazom na vyššie uvádzané, odôvodňujúce vyhovie žalobe, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie s použitím § 388 CSP zmenil, pričom znenie požadovaného určujúceho výroku iba formálne preformuloval z dôvodu jeho určitosti v časti označenia zápisu záložnej zmluvy na LV č. 199, v spojení so zmenou zápisu Z-715/2017 záložného veriteľa.

50. Podľa § 396 ods. 1 CSP, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie, ods. 2 ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

51. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci, ods. 2 ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

52. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, ods. 2 o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

53. O nároku na náhradu trov konania odvolací súd rozhodol podľa cit. ust. § 396 ods. 1, ods. 2 CSP v spojení s cit. ust. § 255 ods. 1 CSP. Žalobcovia boli napokon v predmetnom konaní v celom rozsahu úspešní, keď súd ich žalobe vyhovel, a zároveň neboli tvrdené ani zistené žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali výnimočne im náhradu trov konania nepriznať (§ 257 CSP), preto odvolací súd úspešným žalobcom 1. a 2. voči neúspešnému žalovanému priznal nárok na

náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v plnom rozsahu. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

54. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu argumentáciu odvolateľov, už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie rozsudku súdu prvej inštancie, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

55. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).